

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1958

Vyhlásené: 08.11.1958 Časová verzia predpisu účinná od: 21.08.1962 do: 30.06.1964

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

69

ZÁKON

zo 17. októbra 1958

o hospodárskych vzťahoch medzi socialistickými organizáciami

Národné zhromaždenie Československej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

ODDIEL I

Úvodné ustanovenia

§ 1

Hospodárske vzťahy medzi socialistickými organizáciami, vznikajúce pri vykonávaní štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva, upravujú sa a zabezpečujú záväzkovými právnymi pomerami podľa tohto zákona.

§ 2

(1) Tento zákon upravuje záväzkové pomery medzi socialistickými organizáciami vznikajúce z hospodárskych zmlúv, z úradných opatrení, z rozhodnutí arbitrážnych orgánov, zo spôsobenia škody, z bezdôvodného obohatenia, zo zodpovednosti za vady plnenia alebo z iných skutočností, ktoré sú uvedené v tomto zákone alebo vo vykonávacích predpisoch. Ustanovenia §§ 82 až 87 sa však vzťahujú i na ostatné záväzkové pomery medzi socialistickými organizáciami.

(2) Zákon sa nevzťahuje na záväzkové pomery vznikajúce pri vykonávaní prepravy, ktoré sú upravené prepravnými poriadkami (podmienkami) a na záväzkové pomery, v ktorých aspoň jednou zo strán je jednotné roľnícke družstvo. Vláda však môže jeho účinnosť na tieto záväzkové pomery celkom alebo sčasti rozšíriť.

ODDIEL II

Základné ustanovenia

§ 3

Socialistické organizácie sú pri vykonávaní štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva povinné spolupracovať a si pomáhať. Ak je potrebné, sú povinné podľa svojich pomerov a hospodárskych možností chrániť predmety socialistického vlastníctva, i keď nie sú v ich správe (vlastníctve), a prispievať k zabezpečeniu vykonávania štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva, i keď nejde o úlohy, ktoré sú povinné samy plniť.

§ 4

Závazky medzi socialistickými organizáciami musia byť v súlade s právnymi predpismi a so zásadami hospodárskej politiky Československej republiky, najmä s potrebami plánovaného proporcionálneho rozvoja národného hospodárstva a so zásadou hospodárnosti.

Právne úkony socialistických organizácií**§ 5**

(1) Organizácie konajú svojimi orgánmi alebo svojimi zástupcami. Zástupca si môže sám ustanoviť len vtedy ďalšieho zástupcu, ak zastúpená organizácia dala na to výslovný súhlas.

(2) Kto je v rámci činnosti organizácie poverený vykonávať určité úlohy, je oprávnený na všetky úkony, ku ktorým pritom obvykle dochádza.

§ 6

(1) Ak prekročí orgán pri právnom úkone medze svojho oprávnenia, je právny úkon neplatný, len ak druhá organizácia o tomto prekročení vedela alebo musela vedieť.

(2) Ak prekročí zástupca pri právnom úkone medze svojho oprávnenia, je právny úkon neplatný, pokiaľ nebude prekročenie dodatočne schválené orgánom zastúpenej organizácie. Prekročenie platí za schválené, ak zastúpená organizácia na základe takéhoto právneho úkonu začala s plnením alebo prijala plnenie druhej organizácie. Prekročenie osobitných pokynov daných zástupcovi organizácie nemá vplyv na platnosť právneho úkonu urobeného zástupcom, ak tieto pokyny neboli známe druhej organizácii.

(3) Organizácia nezodpovedá za škodu, ktorá vznikla inej organizácii následkom neplatnosti právneho úkonu podľa predchádzajúcich odsekov.

§ 7

(1) Právne úkony, na ktoré sa vzťahuje tento zákon, sú neplatné, ak sú v rozpore s právnymi predpismi, so zásadami hospodárskej politiky Československej republiky alebo nie sú v súlade s plnením úloh organizácie.

(2) Ak sa začalo s plnením na základe právneho úkonu neplatného podľa odseku 1, musí sa všetko to, čo plnila alebo mala plniť organizácia, ktorá v čase právneho úkonu o neplatnosti vedela alebo vedieť musela, odvieť do štátneho rozpočtu. Namiesto nepeňažného plnenia odvádza sa do rozpočtu jeho peňažná hodnota.

§ 8

Ak sa týka dôvod neplatnosti len časti právneho úkonu, nie je tým dotknutá platnosť zvyšujúcej časti; ak však so zreteľom na potreby plánovaného proporcionálneho rozvoja národného hospodárstva nemožno jednu časť oddeliť od druhej, je neplatný celý právny úkon.

§ 9

Prejav vôle treba vyložiť v súlade s potrebami plánovaného proporcionálneho rozvoja národného hospodárstva.

§ 10

Pre hospodárske zmluvy a iné dohody organizácií platí písomná forma, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach alebo vo vykonávacích predpisoch ustanovené niečo iné. Požiadavka písomnej formy je splnená i vtedy, ak boli prejavy vôle urobené v rôznych listinách, najmä v listoch.

Počítanie času**§ 11**

(1) Lehota určená podľa dní sa začína dňom, ktorý nasleduje po udalosti, ktorá je rozhodujúca pre jej začiatok.

(2) Koniec lehoty určenej podľa týždňov, mesiacov alebo rokov pripadá na deň, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, na ktorý pripadá udalosť, od ktorej sa lehota začína. Ak niet takého dňa v poslednom mesiaci, pripadá koniec lehoty na posledný deň mesiaca.

§ 12

(1) Polovicou mesiaca sa rozumie 15 dní, stredom mesiaca jeho pätnásty deň.

(2) Ak je lehota určená na jeden alebo niekoľko mesiacov a pol mesiaca, počíta sa 15 dní nakoniec.

§ 13

Ak sa lehota predĺžila, predpokladá sa v pochybnostiach, že nová lehota sa začína dňom, ktorý nasleduje po uplynutí pôvodnej lehoty.

§ 14

(1) Právo, ktorého nadobudnutie je viazané na určitý deň, sa nadobúda už začiatkom tohto dňa. Právne následky meškania alebo zmeškania nastanú až uplynutím posledného dňa lehoty. Ak je však na prejav alebo na plnenie určený alebo obvyklý len určitý čas denný, možno takýto prejav urobiť alebo plnenie poskytnúť včas len v tomto dennom čase.

(2) Ak by posledný deň lehoty určenej na prejav alebo na plnenie pripadol na deň pracovného pokoja, je posledným dňom lehoty najbližšie nasledujúci deň pracovný, pokiaľ právne predpisy neustanovujú niečo iné.

ODDIEL III**HLAVA 1****Závazky z hospodárskych zmlúv****§ 15**

(1) Organizácie uzavierajú medzi sebou hospodárske zmluvy, upravené v tomto zákone alebo vo vykonávacích predpisoch, o dodávkach výrobkov, o prácach a výkonoch, prípadne o iných spôsoboch spolupráce, ktoré sú potrebné na plnenie štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva.

(2) Ak nie je v ďalších ustanoveniach alebo vo vykonávacích predpisoch ustanovené niečo iné, platia o uzavieraní hospodárskych zmlúv ustanovenia tejto hlavy.

§ 16**Vznik hospodárskej zmluvy**

Hospodárska zmluva vzniká prijatím návrhu zmluvy, prípadne - za podmienok ďalej určených - rozhodnutím arbitráže.

Prijatie návrhu zmluvy**§ 17**

Návrh zmluvy je prijatý, ak obsahuje prijatie súhlas so všetkými podstatnými náležitosťami zmluvy. Podstatnými náležitosťami sú určenie predmetu a času plnenia; údaj o cene je podstatnou náležitosťou, len ak ho niektorá z organizácií za takúto náležitosť vyhlási. Ak obsahuje odpoveď na návrh zmluvy zmenu alebo doplnok podstatnej náležitosti, považuje sa za odmietnutie a za nový návrh.

§ 18

Pokiaľ to návrh zmluvy výslovne dovoľuje, môže ho organizácia, ktorej je určený, namiesto písomného prejavu prijať i tým, že podľa neho v lehote pre prijatie koná.

Lehota pre prijatie**§ 19**

Organizácia, ktorá v návrhu zmluvy určila lehotu pre prijatie, je do uplynutia lehoty návrhom viazaná.

§ 20

Ak nie je v návrhu určená lehota pre prijatie, je navrhujúca organizácia viazaná po čas jedného mesiaca odo dňa odoslania návrhu, najdlhšie však do konca lehoty, v ktorej má sa podľa návrhu plniť.

§ 21

Ak dôjde prejav o prijatí až po čase, po ktorý je navrhujúca organizácia viazaná, je zmluva uzavretá, ak navrhujúca organizácia bez zbytočného odkladu neupovedomí organizáciu, ktorej bol návrh určený, že prijatie návrhu odmieta ako oneskorené.

§ 22**Odvolanie návrhu a odvolanie prijatia**

(1) Návrh zmluvy zanikne odvolaním, len ak dôjde odvolanie najneskoršie súčasne s návrhom. Odvolanie urobené ústne, telefonicky alebo telegraficky musí sa bez zbytočného odkladu potvrdiť aj písomne.

(2) Ustanovenie odseku 1 platí obdobne aj o odvolaní prijatia.

§ 23**Povinnosť uzavierať hospodárske zmluvy**

(1) Organizácia (dodávateľ, odberateľ) je povinná uzavrieť hospodársku zmluvu v prípadoch, keď tak výslovne ustanovuje tento zákon alebo vykonávacie predpisy.

(2) Dodávateľ je povinný na žiadosť odberateľa uzavrieť hospodársku zmluvu,

- a) ak ide o výrobky, práce alebo výkony včas objednané na základe kapacitnej zmluvy alebo príslušných plánovacích dokladov,
- b) ak ide o výrobky, práce alebo výkony včas objednané a určené pre centralizovanú investičnú výstavbu, pre úlohu určenú menovite vládou alebo pre zabezpečenie obranyschopnosti štátu,
- c) ak ide o výrobky, práce alebo výkony určené na vývoz,
- d) ak ide o včas objednané poddodávky potrebné pre výrobky, práce alebo výkony uvedené v bodoch b) a c).

§ 24

Rozhodnutie arbitráže o obsahu zmluvy

(1) Ak sa nezhodnú organizácie o inom obsahu zmluvy, než sú podstatné náležitosti (§ 17), môže organizácia, ktorej návrh sa prijal, do mesiaca odo dňa, keď dostala prijatie, požiadať arbitráž o rozhodnutie. Ak tak neurobí, platí zmluva so zmenami alebo doplnkami, s ktorými bol jej návrh prijatý.

(2) V prípadoch, keď je povinnosť uzavrieť hospodársku zmluvu, môže sa organizácia, ktorá je oprávnená požadovať uzavretie hospodárskej zmluvy, domáhať, aby aj celý obsah hospodárskej zmluvy sa určil rozhodnutím arbitráže. Arbitráž pritom zvlášť prihliadne aj na vyjadrenie kompetentných nadriadených orgánov.

(3) Ak bola časť obsahu zmluvy určená rozhodnutím arbitráže, začína sa účinnosť tejto časti rovnakou chvíľou ako účinnosť časti dohodnutej, pokiaľ nie je v rozhodnutí arbitráže ustanovené niečo iné.

HLAVA 2

Závazky z úradného opatrenia, z arbitrážneho rozhodnutia a z iných právnych skutočností

§ 25

Ak to vyžadujú potreby plánovaného proporcionálneho rozvoja národného hospodárstva, štátnej disciplíny alebo ak sú iné dôležité dôvody, môžu ústredné úrady a orgány alebo orgány nimi splnomocnené uložiť podriadeným organizáciám, aby uzavreli zmluvu alebo im priamo uložiť záväzky. Ak ide o organizácie podriadené rôznym ústredným úradom alebo orgánom, je na to potrebná predchádzajúca dohoda oprávnených orgánov. Z rovnakých dôvodov môže arbitráž uložiť záväzok stranám arbitrážneho konania. Prípustnosť odchyľnej úpravy určená v tomto zákone alebo vo vykonávacích predpisoch, platí aj pre tieto úradné opatrenia a arbitrážne rozhodnutia.

§ 26

Vykonávacie predpisy môžu určiť ďalšie právne skutočnosti, z ktorých vznikajú záväzky medzi organizáciami.

HLAVA 3

Závazky zo spôsobenia škody

§ 27

(1) Organizácia, ktorá inej organizácii spôsobila škodu porušením záväzku upraveného týmto zákonom alebo vykonávacími predpismi alebo porušením inej právnej povinnosti smerujúcej k

určeniu štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva alebo k zabezpečeniu jeho plnenia, je povinná škodu nahradiť, pokiaľ nedokáže, že ju nezavinila.

(2) Za škodu spôsobenú bez zavinenia organizácie zodpovedá, len pokiaľ sa tak výslovne určuje v tomto zákone alebo vo vykonávacích predpisoch.

§ 28

(1) Za zavinenie organizácie sa považuje, s výnimkou uvedenou v ustanovení § 6 ods. 3, nielen zavinenie jej orgánov, ale i zavinenie jej zamestnancov (členov) pri plnení povinností vyplývajúcich z úloh organizácie.

(2) Osoby, ktorých zavinenie sa pričíta organizácii, zodpovedajú len tejto organizácii, a to podľa osobitných predpisov.

§ 29

Ak spôsobilo škodu niekoľko organizácií, zodpovedá každá podľa miery svojho zavinenia. Ak sa nedá miera zavinenia zistiť alebo ak ide o zodpovednosť bez zavinenia, zodpovedajú rovnakým dielom. Vykonávacie predpisy môžu určiť niečo iné.

§ 30

Ak spôsobila škodu tiež poškodená organizácia, najmä tým, že sa nepričinila o zmenšenie alebo odvrátenie škody, znáša škodu pomerne.

§ 31

Organizácia, ktorá použije iné organizácie alebo osoby na splnenie svojich úloh, zodpovedá za škodu, ktorú tieto organizácie alebo osoby pritom spôsobili (§ 27 ods. 1) tretej organizácii, pokiaľ nedokáže, že škodu nezavinili. Proti iným organizáciám a osobám, za ktoré takto zodpovedá, má právo na náhradu.

§ 32

Škoda sa nahradzuje uvedením do predošlého stavu, a pokiaľ to nie je dobre možné, v peniazoch.

§ 33

Nahradzuje sa to, o čo sa majetok poškodenej organizácie škodnou udalosťou zmenšil. To, čo by bola poškodená organizácia pri pravidelnom behu vecí dosiahla, keby nebola nastala škodná udalosť, sa nahradzuje, len ak sa škoda spôsobila úmyselne alebo z hrubej nedbanlivosti, a okrem toho v prípadoch, kde sa tak určuje právnym predpisom.

§ 34

(1) Ak nemožno presne alebo bez neúmerňných ťažkostí zistiť výšku škody, určí ju arbitráž voľnou úvahou.

(2) Na náhradu škody sa započítavajú majetkové sankcie, úroky z meškania, prípadne poplatky z meškania, na ktoré vzniklo poškodenej organizácii právo následkom nesplnenia povinnosti, porušením ktorej sa škoda spôsobila.

(3) Ak to odôvodňuje povaha alebo miera zavinenia, význam škody a jej náhrady alebo iné okolnosti vhodné osobitného zreteľa, môže arbitráž náhradu škody primerane znížiť.

HLAVA 4

Závazky z bezdôvodného obohatenia

Bezdôvodné plnenie

§ 35

(1) Organizácia, ktorá prijala plnenie, pre ktoré niet právom uznaného dôvodu, je povinná vydať ho organizácii, ktorá plnenie poskytla. Najmä je povinná vydať plnenie, ktoré jej iná organizácia poskytla len v omyle, že je naň povinná, alebo len za predpokladu, že jej v budúcnosti takáto povinnosť vznikne, čo sa však nestalo, alebo plnenie, pre ktoré po jeho poskytnutí odpadol právom uznaný dôvod.

(2) Ak sa plnilo na základe hospodárskej zmluvy, ktorá bola neplatná, alebo ak zanikol právny pomer ňou založený, najmä preto, že jedna z organizácií použila právo od zmluvy odstúpiť, je každá z organizácií povinná vydať všetko, čo sa jej plnilo na základe takejto zmluvy tak, aby žiadna z organizácií nezískala nič na ujmu druhej.

§ 36

(1) Organizácia zaviazaná vydať plnenie je povinná vrátiť predmet plnenia s príslušenstvom a prírastkom a poskytnúť primeranú náhradu za opotrebenie. Ak nie je vrátenie predmetu plnenia dobre možné, najmä ak sa vykonali práce alebo výkony, je organizácia povinná nahradiť cenu podľa času prijatia plnenia. Organizácia je ďalej povinná vydať, prípadne nahradiť úžitky, ktoré vyťažila alebo opomenula vyťažiť, a to od času, keď mohla poznať bezdôvodnosť plnenia. Ak sa predmet plnenia používal po čase, keď organizácia mohla poznať bezdôvodnosť plnenia, je povinná poskytnúť i primeranú náhradu za užívanie. Peňažné plnenie sa vracia so zákonnými úrokmi z meškania odo dňa prijatia.

(2) Organizácia povinná vydať plnenie môže požadovať náhradu nutných nákladov, ktoré vynaložila, a to i vtedy, ak nahradzuje len cenu. Právo na náhradu nákladov užitočných má, len pokiaľ ich vynaložila predtým, než mohla poznať bezdôvodnosť plnenia. Ak nahradzuje organizácia len cenu, môže si na ňu započítať vynaložené náklady.

Upotrebenie vecí a náklady urobené v prospech inej organizácie

§ 37

Organizácia, ktorej plnením povinností podľa § 3 vznikli náklady, môže požadovať ich náhradu od organizácie, v prospech ktorej konala, a to i keď tento prospech nenastal alebo sa zmaril. Ak použila pritom svoju vec, môže žiadať aj náhradu ceny, akú mala vec v čase použitia, ak nie je možné vrátenie veci.

§ 38

Každá z organizácií, ktorým prospelo, že v spoločnej núdzi sa obetovala vec, aby sa odvrátila väčšia škoda, je zaviazaná dať pomernú náhradu organizácii, ktorej vec patrila.

§ 39

Organizácia, ktorá mala po práve urobiť náklad, ktorý za ňu urobila iná organizácia, je zaviazaná na náhradu.

HLAVA 5**Záväzky zo zodpovednosti za vady plnenia****Vady plnenia****§ 40****Zodpovednosť za vady**

Organizácia, ktorá plnila, zodpovedá za to, že výrobky, práce alebo výkony boli splnené v množstve, ktoré uviedla, že v čase plnenia mali vlastnosti určené právnymi predpismi, zmluvou, rozhodnutím arbitráže, úradným opatrením, prípadne vlastnosti, aké obyčajne mávajú, a že sú bez právnych väd.

§ 41

Pokiaľ z právneho predpisu alebo z povahy veci neplynie niečo iné, je organizácia, ktorej sa plní, povinná preveriť plnenie, a ak zistí vady, vykonať dôkaz o stave výrobkov, prác alebo výkonov.

§ 42

Vady, ktoré možno zistiť pri určenom, prípadne obvyklom spôsobe preverovania, sú vady zjavné. Ostatné vady sú vady skryté.

§ 43

(1) Organizácia, ktorej sa dodali vadné výrobky, práce alebo výkony, má právo na majetkové sankcie určené právnym predpisom alebo zmluvou. Okrem toho má právo, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach ustanovené niečo iné, z dôvodu zodpovednosti za vady,

- a) ak je vada neodstrániteľná, požadovať primeranú zľavu alebo plnenie dodatočne odmietnuť a buď žiadať nové bezvadné plnenie, alebo v rozsahu odmietnutého plnenia od zmluvy odstúpiť s následkami uvedenými v § 35 ods. 2,
- b) ak je vada odstrániteľná, požadovať bezodplatné odstránenie vady alebo náhradu nákladov na odstránenie vady alebo primeranú zľavu.

(2) Ustanovenie predchádzajúceho odseku platí primerane aj o vadách opráv vykonaných dodávateľom.

(3) Ak sa plnilo menšie množstvo, než udala organizácia, ktorá plnila, má organizácia, ktorej sa plnilo, právo na majetkové sankcie určené právnym predpisom alebo zmluvou; pokiaľ ide o ostatné následky, posudzuje sa táto nezrovnalosť čo do množstva ako čiastočné nesplnenie zmluvy.

(4) Práva zo zodpovednosti za vady môžu sa vo vykonávacích predpisoch upraviť odchyľne od ustanovení tohto zákona.

§ 44

Záruka

Organizácia, ktorá je povinná plniť, môže dohodou o záruke prevziať zodpovednosť za to, že výrobky, práce alebo výkony budú mať určité vlastnosti i po určenú dobu od splnenia. Vykonávacie predpisy môžu určiť, za akých podmienok a v akom rozsahu je organizácia povinná poskytnúť záruku.

§ 45

Právo na náhradu škody, ktorá vznikla z vady, má organizácia, ktorej sa plnilo, proti organizácii, ktorá splnila, i keď už zaniklo právo zo zodpovednosti za vady. Plnenie, na ktoré mala organizácia právo z dôvodu zodpovednosti za vady, nemôže však požadovať ako náhradu škody ani z iného právneho dôvodu; dohoda o záruke nie je však tým dotknutá.

ODDIEL IV

Zmena záväzkov

§ 46

Organizácie môžu meniť záväzky zmluvou, pokiaľ to nevyklučuje právny predpis alebo povaha záväzkového pomeru; ak sa nedohodnú, rozhoduje arbitráž. Ak sa jedna z organizácií domáha zmeny záväzku na podklade plánovacieho dokladu, je druhá organizácia povinná na zmenu pristúpiť.

§ 47

(1) Za podmienok uvedených v § 46 môže oprávnená organizácia zmluvou postúpiť právo na plnenie inej organizácii. Zodpovedá jej za to, že v čase postupu právo trvalo.

(2) Dokiaľ organizácia, ktorá má povinnosť plniť, nevie o postupe, môže plniť organizácii pôvodne oprávnenej.

§ 48

Organizácia, ktorá sa dohodne s povinnou organizáciou, že preberá jej záväzok, nastúpi na jej miesto, ak privolí na to organizácia oprávnená. Toto privolenie možno dať buď povinnej organizácii, alebo organizácii, ktorá preberá záväzok.

§ 49

Organizácia, ktorá sa dohodne s povinnou organizáciou, že za ňu obstará plnenie, zodpovedá jej za to, že nebude musieť plniť. Oprávnenej organizácii nevznikne z toho priame právo.

§ 50

Ustanovenia §§ 25 a 26 platia obdobne i pri zmene záväzku.

ODDIEL V**Práva a povinnosti zo záväzkov****HLAVA 1****Náležitosti plnenia****Spôsob plnenia****§ 51**

Ak nevyplýva z právneho predpisu, hospodárskej zmluvy alebo z povahy plnenia, že povinná organizácia musí plniť sama, môže na plnenie použiť aj iné organizácie.

§ 52

Ak je niekoľko organizácií spoločne zviazaných alebo oprávnených, vzťahuje sa záväzok alebo právo každej z nich len na tú časť plnenia, ktorá na ňu pripadá podľa právnej skutočnosti, ktorou sa právny pomer založil. Ak nie sú časti plnenia jednotlivých organizácií určené, sú organizácie zviazané alebo oprávnené na rovnaké časti. Pri spoločných záväzkoch zmluvou založených musia však byť v zmluve určené podiely alebo ustanovené, ktorá z organizácií a do akého času podiely určí; inak je zmluva neplatná. Ak organizácia, ktorá je povinná podiely určiť, tak neurobí, je zviazaná alebo oprávnená sama.

§ 53

Ak možno záväzok plniť niekoľkými spôsobmi, má právo voľby organizácia povinná, ak sa nedojednalo niečo iné. Od vykonanej voľby nemožno však ustúpiť.

§ 54

(1) Ak sa v ďalších ustanoveniach alebo vo vykonávacích predpisoch neustanovuje niečo iné, oprávnená organizácia nie je povinná prijať ani organizácia, ktorá má plniť, nie je povinná poskytnúť na plnenie niečo iné, než na čo znie záväzok. To isté platí obdobne o mieste plnenia.

(2) Oprávnená organizácia nesmie odmietnuť ponúknuté čiastočné plnenie záväzku, pokiaľ to nie je v rozpore s dohodou alebo povahou záväzku.

§ 55**Miesto plnenia**

(1) Miestom plnenia je

- a) pri dodávke výrobkov miesto, kde sa výrobky podávajú na prepravu do miesta určenia prvému tuzemskému verejnému dopravcovi, pošte alebo na prepravu neverejným dopravným prostriedkom vyslaným odberateľom, alebo závod odberateľa, ak sa prepravujú výrobky neverejným dopravným prostriedkom vyslaným dodávateľom,
- b) pri prácach a výkonoch v mzde, vykonávaných v závode dodávateľa, miesta určené pod písm. a); pri ostatných prácach a výkonoch miesto, kde sa práce alebo výkony vykonávajú.

(2) Ak sú pre to dôležité dôvody, môže výnimočne vykonávací predpis alebo právny úkon, najmä hospodárska zmluva, určiť miesto plnenia inak.

Čas plnenia

§ 56

Čas, kedy sa musí záväzok splniť, určuje vykonávací predpis alebo právny úkon, najmä hospodárska zmluva. Ak nie je čas plnenia takto určený, môže oprávnená organizácia požadovať splnenie a povinná organizácia plniť ihneď.

§ 57

Ak nie je vo vykonávacích predpisoch ustanovené niečo iné, môže povinná organizácia splniť záväzok pred jeho zročnosťou len so súhlasom oprávnenej organizácie.

§ 58

Ak zistí povinná organizácia, že nebude môcť včas splniť záväzok, musí to ihneď oznámiť organizácii oprávnenej s odôvodnením a zároveň uviesť, kedy záväzok splní; tým však nie je dotknutá zodpovednosť za nesplnenie záväzku. To platí obdobne, ak zistí oprávnená organizácia, že nebude môcť včas prijať plnenie.

HLAVA 2

Meškanie

Meškanie povinnej organizácie

§ 59

Organizácia, ktorá je povinná plniť, je v meškaní, ak nespĺnila v deň plnenia, alebo ak je určená lehota plnenia, ani v jej posledný deň. Ak nie je čas plnenia určený, je v meškaní uplynutím dňa, ku ktorému sa má podľa výzvy oprávnenej organizácie plniť; ak nebol takýto deň určený, je povinná organizácia v meškaní uplynutím dňa nasledujúceho po doručení výzvy na plnenie.

§ 60

Organizácia, ktorá je v meškaní, je povinná zaplatiť oprávnenej organizácii majetkové sankcie určené právnym predpisom alebo zmluvou.

§ 61

Ak znie záväzok na peňažnú sumu, je organizácia, ktorá je v meškaní, povinná zaplatiť zákonný úrok z meškania, prípadne poplatok z meškania určený osobitnými predpismi. Úrok z meškania a poplatok z meškania sa započítavajú na náhradu škody. Z majetkových sankcií, z úrokov a z poplatkov z meškania sa zákonný úrok z meškania neplatí.

§ 62

(1) Ak je organizácia v meškaní s plnením záväzku z hospodárskej zmluvy, môže oprávnená organizácia od zmluvy odstúpiť, ak nespĺnila povinná organizácia záväzok ani v primeranej dodatočnej lehote, ktorú jej oprávnená organizácia určila s upozornením, že inak od zmluvy odstúpi. Vykonávacie predpisy môžu právo na odstúpenie od zmluvy ďalej obmedziť alebo vylúčiť.

(2) Ak sa malo podľa výslovného ustanovenia zmluvy plniť výhradne len v určitý deň alebo len do určitej lehoty, musí oprávnená organizácia, ak chce trvať na splnení po uplynutí určeného času

plnenia, oznámiť to ihneď organizácii povinnej; ak tak neurobí, nemôže už neskoršie trvať na splnení.

Meškanie oprávnenej organizácie

§ 63

Oprávnená organizácia je v meškaní, ak neprijala plnenie riadne ponúknuté, alebo ak neposkytla v čase plnenia spolupôsobenie potrebné na splnenie záväzku. V takýchto prípadoch je oprávnená organizácia povinná zaplatiť majetkové sankcie určené právnym predpisom alebo zmluvou.

§ 64

(1) Po čas meškania oprávnenej organizácie nenastane meškanie organizácie povinnej.

(2) Povinná organizácia môže na nebezpečenstvo a náklad oprávnenej organizácie, ktorá je v meškaní, výrobky, ktoré sa majú podľa zmluvy dodať, uskladniť a uskladnené výrobky vyfakturovať. Musí však oprávnenú organizáciu upovedomiť a podľa svojich možností o uskladnené výrobky sa starať.

(3) Ak nie je ďalej ustanovené niečo iné, môže povinná organizácia pri meškaní v inom zmluvnom plnení než v dodávke výrobkov odstúpiť od zmluvy s následkami uvedenými v § 35 ods. 2, ak oprávnenú organizáciu na to vopred upozornila.

§ 65

Ďalšie následky meškania

Ďalšie následky meškania sa určujú v druhej časti, prípadne vo vykonávacích alebo osobitných predpisoch.

HLAVA 3

Zabezpečenie záväzkov

Majetkové sankcie

§ 66

Plnenie záväzkov, prípadne iných právnych povinností, je zabezpečované majetkovými sankciami (penále a pokuty). Pokiaľ nie sú majetkové sankcie určené v právnom predpise, sú organizácie povinné dojednať majetkové sankcie za nesplnenie podstatných zmluvných povinností; to však neplatí pri kapacitných zmluvách. Majetkové sankcie určené v právnom predpise možno v hospodárskej zmluve zvýšiť, a pokiaľ to predpis dovoľuje, i znížiť.

§ 67

Do zmluvného času plnenia sa na účely majetkových sankcií nezapočíta čas, po ktorý bola povinná organizácia v meškaní následkom okolností vzniknutých u oprávnenej organizácie.

§ 68

Ak neustanovuje právny predpis niečo iné, nezaniká záväzok zaplatením majetkovej sankcie.

§ 69

Odpustenie, zníženie alebo započítanie majetkových sankcií medzi organizáciami je neplatné, pokiaľ sa v právnom predpise neustanovuje niečo iné.

§ 70

(1) Arbitráž môže zvýšiť majetkové sankcie, ak to vyžaduje povaha záväzku alebo iné dôležité dôvody.

(2) Znížiť, prípadne odpustiť majetkové sankcie môže arbitráž len v celkom výnimočných prípadoch. Povinná organizácia môže o to požiadať najneskoršie do dvoch mesiacov po tom, čo dostala vyúčtovanie majetkových sankcií.

Ručenie**§ 71**

Ak sa zaručí organizácia písomným prejavom za splnenie peňažného záväzku inej organizácie, stáva sa jej ručiteľom a je oprávnenej organizácii zaviazaná, pokiaľ nie je dojednané niečo iné, rovnako ako organizácia, za ktorú sa zaručila.

§ 72

Oprávnená organizácia môže splnenie vymáhať od ručiteľa až vtedy, keď povinná organizácia, napriek tomu, že bola upomenutá, záväzok nespĺnila.

ODDIEL VI**Zánik záväzkov a práv****HLAVA 1****Zánik záväzkov****Splnenie****§ 73**

Záväzok zaniká splnením.

§ 74

Ak sa nedohodnú organizácie inak, počíta sa plnenie pri dodávkach na najskôr zročný záväzok bežného roku; po splnení všetkých zročných záväzkov bežného roku sa plnenie počíta na záväzky predchádzajúceho roku začínajúc záväzkom, ktorý najskôr sa stal zročným. Pri peňažných záväzkoch sa počíta plnenie na najskôr zročné záväzky, pokiaľ právny predpis alebo dohoda strán neustanovuje niečo iné.

§ 75

(1) Peňažný záväzok zaniká dňom, keď platba dôjde veriteľovi alebo jeho peňažnému ústavu; pri platbách vykonávaných v platobnom a zúčtovacom styku bez prostredníctva pošty zaniká však peňažný záväzok už dňom, keď veriteľova pohľadávka bola odpísaná z dlžníkovho účtu v peňažnom ústave.

(2) Spôsob fakturovania a platenia, ako i následky oneskoreného fakturovania a platenia upravujú osobitné predpisy.

§ 76 **Započítanie**

Závazok zaniká započítaním, len pokiaľ to ustanovuje právny predpis.

Dohoda strán

§ 77

Pokiaľ to nevylučuje právny predpis alebo povaha záväzkového pomeru, zaniká záväzok, ak sa organizácie na tom dohodnú alebo ak ho nahradia novým záväzkom. Ak sa jedna z organizácií domáha zrušenia záväzku na podklade plánovacieho dokladu, je druhá organizácia povinná na zrušenie pristúpiť.

§ 78

(1) Záväzok možno nahradiť novým aj tak, že si organizácie dohodou upravia práva medzi nimi doteraz sporné alebo pochybné (pokonávka).

(2) Omyl v tom, čo bolo medzi organizáciami sporné alebo pochybné, nie je na prekážku platnosti pokonávky. I keď sa neskoršie zistí, že niektorá z organizácií nemala žiadne právo, nestráca platnosť dohoda urobená dobromyseľne.

§ 79 **Splynutie**

Ak splynie akýmkoľvek spôsobom u jednej organizácie právo so záväzkom, zanikne právo i záväzok, ak neustanovuje právny predpis niečo iné.

§ 80 **Uplynutie doby**

Ak sa vymedzila doba trvania záväzku, záväzok zanikne jej uplynutím.

§ 81 **Úradné opatrenia, arbitrážne rozhodnutia a iné právne skutočnosti**

Ustanovenia §§ 25 a 26 platia obdobne i pre zrušenie záväzku.

HLAVA 2

Zánik práv

§ 82

(1) Práva zo záväzkových pomerov medzi organizáciami zanikajú, ak sa neuplatnili v určenej lehote pred arbitrážou alebo pred súdom.

(2) Táto lehota je, pokiaľ vo vykonávacích predpisoch nie je ustanovené niečo iné,

a) pri právach zo zodpovednosti za vady plnenia tri mesiace,

- b) pri právach na majetkové sankcie, s výnimkou majetkových sankcií za vady, šesť mesiacov,
- c) pri ostatných právach jeden a pol roka.

(3) Ak určujú doterajšie predpisy pri niektorom práve kratšiu lehotu pre jeho zánik alebo kratšiu premlčaciu lehotu, zaniká právo, ak sa neuplatnilo v tejto kratšej lehote.

§ 83

(1) Lehota zániku práv zo zodpovednosti za vady plnenia sa začína:

- a) ak došlo k dohode o odstránení väd, uplynutím lehoty určenej k tomu v dohode;
- b) ak nedošlo k dohode o odstránení väd, dňom nasledujúcim po vyhotovení predpísanej zápisnice, v ktorej sú vady uvedené, a ak nie je takáto zápisnica predpísaná, uplynutím lehoty určenej pre oznámenie stanoviska organizácie, ktorá plnila, k reklamácii organizácie oprávnenej; pri tovare vyvázanom dňom nasledujúcim po dni, keď podnik zahraničného obchodu odškodnil zahraničných odberateľov alebo keď tovar sa vrátil z cudziny;
- c) pri práve na majetkové sankcie za vady, práve na odstúpenie od zmluvy a pri práve na zľavu z ceny dňom uvedeným v písm. b);
- d) pri práve na náhradu nákladov na odstránenie väd dňom nasledujúcim po odstránení väd; toto právo však možno uplatniť najneskoršie do jedného a pol roka odo dňa splnenia;
- e) pri práve zo záruky dňom nasledujúcim po uplynutí záručnej doby.

(2) Lehota zániku práva na náhradu škody sa začína

- a) pri práve, ktorého uplatnenie je podmienené jeho uvedením v zápisnici o prevzatí prác, dňom nasledujúcim po vyhotovení zápisnice;
- b) pri práve na náhradu škody vzniknutej z vady - bez toho, že by išlo o prípad uvedený pod písm. a) - dňom nasledujúcim po vyhotovení predpísanej zápisnice, v ktorej sú vady uvedené, alebo po odoslaní reklamácie, a ak sa tak nestalo, uplynutím lehoty pre zistenie, prípadne reklamáciu väd plnenia;
- c) v ostatných prípadoch dňom, keď sa poškodená organizácia dozvedela o škode a škodcovi.

(3) Pri ostatných právach sa začína lehota ich zániku, len čo právo sa mohlo vykonať po prvé.

§ 84

(1) Lehota zániku práva na zaplatenie ceny za dodané výrobky, práce a výkony sa začína dňom nasledujúcim po splnení (čiastočnom splnení); pri uskladnení (§ 64 ods. 2) sa začína táto lehota dňom nasledujúcim po uskladnení výrobkov na náklad odberateľa.

(2) Pri úhrade peňažných pohľadávok v platobnom a zúčtovacom styku lehota zániku práva prestáva plynúť:

- a) ak dal príkaz na úhradu veriteľ, dňom, keď ho veriteľ odoslal príslušnému peňažnému ústavu; ak vráti peňažný ústav veriteľovi jeho príkaz, lehota plynie ďalej odo dňa, keď ho veriteľ dostal;
- b) ak dal príkaz na úhradu dlžník, dňom, keď príkaz došiel peňažnému ústavu; lehota plynie ďalej odo dňa, keď veriteľ dostal oznámenie peňažného ústavu, že príkaz na úhradu bol odvolaný.

(3) Lehota zániku práv peňažných ústavov z poskytnutých úverov a z prevzatých záruk za úvery neplynú ďalej, prípadne ani sa nezačína, ak účet dlžníka (ručiteľa), z ktorého sa majú tieto pohľadávky uhradiť, vedie peňažný ústav, ktorý je veriteľom, a na tomto účte nie je dostatok prostriedkov použiteľných pre ich úhradu.

§ 85

Ustanovenia osobitných predpisov alebo poisťných zmlúv o začiatku lehôt zániku práv a o ich plynutí nie sú týmto zákonom dotknuté.

§ 86

Rozhodnutie arbitráže alebo súdu možno vykonať, len ak požiada oprávnená organizácia o jeho výkon do jedného roku od uplynutia lehoty určenej na plnenie, a ak nie je lehota určená, do jedného roku od právoplatnosti rozhodnutia; inak jej právo zaniká.

§ 87

Osobitné predpisy určia, ako socialistické organizácie nakladajú so sumami, ktoré od nich nemožno požadovať pre zánik práva.

DRUHÁ ČASŤ
TYPY HOSPODÁRSKYCH ZMLÚV

ODDIEL I

Hospodárske zmluvy o dodávke výrobkov

HLAVA 1

§ 88

Úvodné ustanovenie

O dodávkach výrobkov, s výnimkou dodávok pre investičné celky (§ 180), uzavierajú sa zmluvy dodávkové a podľa potreby, ako podklad pre ich uzavretie, aj kapacitné zmluvy.

HLAVA 2

Kapacitná zmluva

§ 89

Kapacitná zmluva je dohoda o dlhodobom dodávateľskom a odberateľskom vzťahu a jeho podmienkach; jej účelom je tiež vytvárať predpoklady pre určenie úloh v ročných, prípadne i päťročných plánoch, stabilizovať dodávkové vzťahy a zhospodárniť výrobu a obeh výrobkov.

§ 90

Kapacitnou zmluvou sa dodávateľ zaväzuje uzavierať s odberateľom na zmluvený rozsah dodávok a podľa dohodnutých podmienok dodávkové zmluvy; za tým účelom je povinný zabezpečiť výrobné kapacity, suroviny a prípadne ostatné predpoklady pre zmluvený rozsah, skladbu a smer vývoja výrobkov, ktoré má v budúcnosti dodávať. Odberateľ sa zaväzuje spolupôsobiť podľa dojednaných podmienok pri zabezpečovaní potrebných predpokladov.

§ 91

Podkladom pre uzavieranie kapacitnej zmluvy sú spravidla schválené alebo navrhované úlohy päťročného plánu. Dodávateľ je pri jej uzavieraní povinný prihliadať aj na očakávané potreby ostatných odberateľov.

§ 92

Kapacitná zmluva sa uzaviera spravidla na niekoľko rokov, najmenej však na jeden plánovací rok.

HLAVA 3**Dodávková zmluva****§ 93**

Dodávkovou zmluvou sa dodávateľ zaväzuje dodať zmluvené výrobky; odberateľ sa zaväzuje dojednaným spôsobom spolupôsobiť, zmluvené výrobky odobrať a zaplatiť. Dodávková zmluva obsahuje také údaje o predmete zmluvy, že dodávka výrobkov môže byť na jej podklade uskutočnená, prípadne že ďalšie spresnenie nutné pre uskutočnenie dodávky možno vykonať spravidla už len jednostranným príkazom odberateľa (odvolávkou).

§ 94

(1) Podkladom pre uzavieranie dodávkovej zmluvy je spravidla kapacitná zmluva alebo príslušný plánovací doklad. Inak je dodávateľ povinný prihliadať na plánované úlohy odberateľa, na priemerný rozsah a sortimentnú skladbu doterajších dodávok a dbať na svoju zodpovednosť za zásobovanie národného hospodárstva tými výrobkami, ktoré dodáva.

(2) Dodávateľ je povinný predovšetkým zabezpečovať objednávky potrebné pre plnenie úloh centralizovanej investičnej výstavby a úloh určených menovite vládou.

§ 95

(1) Odberateľ, ktorý spôsobil, že sa neuzavrela dodávková zmluva, alebo že sa uzavrela oneskorene, hoci pre jej uzavretie bol daný podklad kapacitnou zmluvou alebo plánovacími dokladmi nadriadených orgánov, je povinný nahradiť dodávateľovi majetkovú ujmu, ktorá mu tým vznikla.

(2) Odberateľ, ktorý pohnul dodávateľa k uzavretiu dodávkovej zmluvy na podklade plánovacích dokladov nadriadených orgánov alebo prednostnou objednávkou pre plnenie úloh centralizovanej investičnej výstavby alebo úloh určených menovite vládou, je povinný nahradiť majetkovú ujmu, ktorá dodávateľovi vznikla tým, že mu včas nedal podnet na uzavretie kapacitnej zmluvy, hoci tak mohol urobiť.

§ 96

Písomná forma nie je potrebná na uzavretie dodávkovej zmluvy o výrobkoch, ktoré si odberateľ v súlade s príslušnými predpismi zadovážuje za hotové.

HLAVA 4

Všeobecné dodacie podmienky

§ 97

Množstvo

Množstvo sa určuje v jednotkách obvyklých podľa povahy výrobku (váha, počet, objem, plocha, dĺžka a pod.). Ak je takáto jednotka odchylná od jednotky, v ktorej sa výrobok plánuje, je dodávateľ na žiadosť odberateľa povinný oznámiť spôsob prepočtu medzi obidvoma jednotkami.

§ 98

Úradné zistenie množstva

Za úradné zistenie množstva sa považuje zistenie vykonané:

- a) orgánmi verejnej dopravy alebo ich splnomocnencami, orgánmi verejných skladov v rámci ich pôsobnosti alebo
- b) orgánom na to povolaným podľa osobitných predpisov alebo určeným úradným opatrením alebo za účasti takéhoto orgánu alebo
- c) spôsobom určeným vo vykonávacích predpisoch.

§ 99

Ak to vyžadujú výrobné dôvody, povaha výrobkov, obalov alebo hospodárne využitie dopravných prostriedkov, možno vo vykonávacích predpisoch alebo v zmluve určiť, že dodané množstvá sa môžu v určitom rozsahu odchyľovať od množstiev dojednaných v zmluve. Ak sa neustanovuje vo vykonávacích predpisoch alebo v zmluve niečo iné, musí byť pri postupných dodávkach odchýlka vyrovnaná v bezprostredne nasledujúcej dodávke; odchýlka pri poslednej dodávke sa nevyrovnáva. Ak sa odchyľuje dodané množstvo od množstva dojednaného vo väčšom rozsahu, než dovoľuje odchýlka, posudzuje sa splnenie dodávky tak, ako keby odchýlka určená nebola.

§ 100

Minimálne expedičné množstvo

(1) Dodávateľ je oprávnený požadovať, aby odberateľ odoberal výrobky aspoň v minimálnom expedičnom množstve. Minimálne expedičné množstvo sa určí vo vykonávacích predpisoch, v technických normách alebo v zmluve tak, aby bola zachovaná hospodárnosť balenia a expedície, úmerná odbytovým úlohám dodávateľa, a hospodárnosť výroby i dopravy.

(2) Ak požaduje odberateľ dôvodne dodávku, ktorá nedosahuje minimálne expedičné množstvo, je dodávateľ povinný sa zaviazat na jednorazovú dodávku i menšieho množstva; je však oprávnený požadovať zodpovedajúcu prirážku (§ 114).

§ 101

Minimálne výrobné množstvo

Ak žiada odberateľ dodávku menšieho množstva, než je minimálne výrobné množstvo vyplývajúce z technológie výroby a takéto množstvo nemôže sa dosiahnuť ani spojením objednávok všetkých odberateľov, je dodávateľ povinný takejto požiadavke vyhovieť len vtedy, ak preukáže odberateľ závažné dôvody. Je však oprávnený požadovať zodpovedajúcu prirážku (§ 114).

§ 102**Akosť**

(1) Organizácie sú povinné určiť v zmluve aspoň takú akosť výrobkov, aká zodpovedá akosti určenej technickou normou, okrem prípadu, ak sa majú použiť výrobky na iný účel ako na účel predpokladaný technickou normou.

(2) Ak nie je akosť v zmluve určená, platí za dojednanú obvyklá akosť.

§ 103**Kompletnosť**

Ak to neplynie z povahy výrobku ani z technickej normy, sú organizácie povinné v zmluve určiť, čo tvorí kompletný výrobok. Ak sa nedohodnú organizácie inak, je dodávateľ povinný dodať výrobok kompletný, i keď niektoré časti nevyrába.

Vzorky a dokumentácie predkladané dodávateľom**§ 104**

(1) Dodávateľ predkladá odberateľovi vzorky:

- a) ako podklad pre uzavretie zmluvy, najmä pre určenie akosti (kolekcie, predvýrobné vzorky a pod.), ak je to obvyklé,
- b) ako podklad pre posúdenie akosti (vzorky referenčné, výpadné a pod.), ak je to dojednané v zmluve.

(2) Ak majú byť vzorky podkladom pre posúdenie akosti, musí zmluva obsahovať najmä ustanovenia o odovzdaní vzoriek, ich schválení a o úschove; ak na podklade takto schválených vzoriek majú sa zaslať vzorky aj jednotlivým príjemcom, musia sa zaslať najneskoršie s prvou dodávkou. Dodávateľ zodpovedá za to, že tieto vzorky súhlasia so vzorkami odberateľom schválenými.

(3) Fakturujú sa len vzorky v predajnom stave, a to podľa cien zodpovedajúcich cenovým predpisom.

(4) Vo vykonávacích predpisoch alebo v zmluve môžu sa určiť odchýlky od predchádzajúcich odsekov.

§ 105

(1) Dodávateľ je pri dodávke výrobkov povinný:

- a) osvedčiť odberateľovi akosť a kompletnosť výrobkov spôsobom určeným vo vykonávacích predpisoch alebo v zmluve;
- b) odovzdať odberateľovi sprievodnú a technickú dokumentáciu, pokiaľ je tak ustanovené v technickej norme alebo zmluve, prípadne pokiaľ je to obvyklé.

(2) Dodávateľ je povinný odovzdať odberateľovi sprievodnú a technickú dokumentáciu v českom alebo slovenskom jazyku a poskytnúť mu odbornú spoluprácu pri vyhotovovaní cudzojazyčného prekladu. Dokumentáciu v českom alebo slovenskom jazyku v určenom alebo obvyklom množstve poskytuje zadarmo.

(3) Dodávateľ je povinný dodať propagačný materiál, pokiaľ je to obvyklé, alebo ak sa tak dohodlo v zmluve; vždy je však povinný na požiadanie odberateľa dodať podklady a údaje potrebné na zhotovenie propagačného materiálu, pokiaľ si ich odberateľ nemôže zadovážiť sám. O náhrade nákladov spojených s dodávkou propagačného materiálu alebo podkladov potrebných na jeho zhotovenie sa dodávateľ dohodne s odberateľom.

§ 106

Vzorky a dokumentácie predkladané odberateľom

(1) Ak je uzavieraná zmluva o dodávke výrobkov podľa vzorky alebo podľa technickej dokumentácie predložených odberateľom, určí sa dodacia lehota s prihliadnutím na dobu nutnú pre prípravu výroby. V zmluve musí sa určiť spôsob uloženia vzoriek.

(2) Ak majú vzorky alebo technická dokumentácia zrejmé nedostatky, je dodávateľ povinný na ne upozorniť a vyžiadať si nové príkazy. Odberateľ je povinný dať nové príkazy bez meškania.

Značkovanie výrobkov

§ 107

Dodávané výrobky musia mať značku, ak je tak ustanovené v osobitných predpisoch, vo vykonávacích predpisoch alebo v zmluve.

Balenie a obaly

§ 108

(1) Obaly a spôsob balenia musia zabezpečovať aspoň takú ochranu a bezpečnosť dodávaného výrobku, akú zabezpečuje obal predpísaný technickou normou. Inak výrobky sa musia dodávať v obaloch a balení takej akosti, prípadne pri dodávkach výrobkov bez obalov musí byť zabezpečený taký spôsob dodávky, aby pri zachovaní požiadavky hospodárnosti a pri riadnom spôsobe prepravy a skladovania sa neporušila úplnosť a akosť výrobkov.

(2) Organizácie sú povinné zaobchádzať s obalmi hospodárne. Najmä nie je dovolené obaly preťažovať ani ich používať na iné účely než pre dodávky, pre ktoré sa určili; taktiež nie je dovolené vyradovať obaly z používania, ak sú spôsobilé na opravu.

(3) Ak sú výrobky dodávané v obale dodávateľa, sú odberatelia (okrem dodávok pre vývoz a z dovozu a dodávok štátnych rezerv) povinní, pokiaľ tým netrpí akosť výrobkov, vyprázdniť obaly v najkratšej možnej lehote a ihneď po vyprázdnení obaly vrátiť dodávateľovi v stave zodpovedajúcom bežnému opotrebeniu.

(4) Podrobnosti o balení a hospodárení s obalmi sú určené v osobitných predpisoch, vo vykonávacích predpisoch alebo v zmluve.

§ 109

(1) Ak je ustanovené alebo obvyklé, že sa výrobky dodávajú v obaloch odberateľa, musia sa tieto obaly dodať do skladu dodávateľa najneskoršie desať dní pred začiatkom dodacej lehoty, pokiaľ sa nezmluvilo niečo iné.

(2) Ak odberateľ požaduje, aby výrobky, ktoré sa obvykle dodávajú bez obalu, sa dodali balené, alebo aby výrobky sa dodali v inom obale než v obvyklom, alebo ak požaduje dodatočne iný obal než zmluvný, je dodávateľ povinný za úhradu zvýšených nákladov tejto požiadavke vyhovieť; ak

dodávateľ nemá dostatok potrebného materiálu, je povinný vyhovieť požiadavke odberateľa, len pokiaľ mu odberateľ materiál včas dodá.

(3) Dodávateľ je povinný upozorniť na zrejmu nevhodnosť alebo vadu obalu dodaného odberateľom. Ak zhotovuje dodávateľ obaly podľa pokynov odberateľa alebo z materiálu ním dodaného, je povinný odberateľa upozorniť na ich zrejmu nesprávnosť, vadu alebo nevhodnosť.

§ 110

Odvolávky

(1) Ak je to nutné so zreteľom na potrebu odberateľa alebo na povahu výrobkov, môže byť v zmluve určenie niektorých podrobnejších údajov potrebných na splnenie dodávky (konečná úprava výrobkov, čiastkové dodacie lehoty a pod.) ponechané neskoršiemu jednostrannému príkazu odberateľa (odvolávke).

(2) Odvolávka, pokiaľ jej obsah nezodpovedá určeným podmienkam, pokladá sa za neurobenú. Dodávateľ je však povinný na takúto nesprávnosť odberateľa bez meškania upozorniť.

§ 111

Preprava

(1) Pri uzavieraní zmlúv, najmä pri určení dodacích lehôt, minimálnych expedičných množstiev a iných zmluvných podmienok, musí organizácia dbať na účelnosť a hospodárnosť prepravy a na plné využívanie dopravných prostriedkov.

(2) Spôsob prepravy je oprávnená určiť tá organizácia, ktorú v konečnom výsledku postihujú náklady prepravy. Je však podľa svojich možností povinná prihliadnuť na odôvodnené požiadavky druhej organizácie; pokiaľ im vyhovie, má právo na úhradu vyšších nákladov, ktoré tým vznikli.

(3) Pri odosielaní vozovej zásielky je dodávateľ povinný zaslať odberateľovi zpravu, že zásielku odosiela; vo vykonávacích predpisoch alebo v zmluve môže sa však ustanoviť niečo iné.

§ 112

Prepravná dispozícia

(1) Ak nie sú údaje potrebné na uskutočnenie prepravy obsiahnuté už v zmluve, je odberateľ povinný oznámiť ich dodávateľovi prepravnou dispozíciou. V prepravnej dispozícii určí odberateľ stanicu (miesto) určenia, prípadne aj spôsob prepravy.

(2) Ak nie je lehota pre oznámenie prepravnej dispozície určená vo vykonávacích predpisoch alebo v zmluve, je odberateľ povinný oznámiť prepravnú dispozíciu najneskoršie týždeň pred koncom dodacej lehoty. Ak však ide o prepravy, pri ktorých dodávateľ zostavuje podľa platných predpisov plán prepravy, je odberateľ povinný oznámiť prepravnú dispozíciu najneskoršie týždeň pred dňom, do ktorého dodávateľ musí predložiť príslušný plán prepravy.

Ceny

§ 113

(1) Organizácie uvedú v zmluve ceny v súlade s cenovými predpismi platnými v deň uzavretia zmluvy, a to buď údajom ceny alebo odkazom na cenník.

(2) V prípadoch, keď nemožno definitívnu cenu uviesť pri uzavieraní zmluvy, uvedie sa v zmluve cena orientačná a spôsob určenia definitívnej ceny. Po určení definitívnej ceny musí byť zmluva

upravená, prípadne vykonané majetkové vyrovnanie. Odberateľ má právo požadovať, aby v zmluve bolo určené, že dodávka nesmie sa uskutočniť pred určením definitívnej ceny.

(3) Ak sa zmenia ceny pred uskutočnením dodávky a ak neustanovuje cenový predpis niečo iné, fakturuje sa nová cena.

§ 114 **Prirážky a zrážky**

Dodávateľ je oprávnený požadovať, aby v zmluve boli určené prirážky, ak mu vzniknú zvýšené náklady tým, že bola zmluvená kratšia dodacia lehota, než zodpovedá lehote pre predkladanie návrhu zmluvy (objednávky), alebo ak bola dojednaná dodávka menšieho množstva, než je minimálne množstvo expedičné alebo výrobné. Odberateľ je oprávnený požadovať dojednanie zrážky, ak bolo zmluvené množstvo, ktoré umožňuje hospodárnejšiu výrobu, než sa uvažovalo pri určení ceny, alebo v prípadoch, keď náklady výroby sa znížia v dôsledku kapacitnej zmluvy. Dojednané prirážky alebo zrážky musia byť úmerné zvýšeným alebo zníženým nákladom; podrobnosti určujú právne predpisy.

§ 115 **Dodacie lehoty**

(1) Pri určení dodacích lehôt treba prihliadať na potrebu rovnomerného a hospodárneho plnenia úloh. Ak nedôjde k inej dohode, musia sa dodacie lehoty dojednať s presnosťou na mesiac. Vo vykonávacích predpisoch možno určenie dodacích lehôt upraviť inak.

(2) Pri výrobkoch, ktorých povaha to vyžaduje, môžu byť určené dodacie lehoty i pre jednotlivé čiastky výrobkov s presným vymedzením rozsahu čiastkových dodávok.

(3) Pri sezónnych výrobkoch musia sa dodacie lehoty určiť tak, aby sa umožnilo včasné využitie týchto výrobkov v príslušnej sezóne.

§ 116 **Odmietnutie nepotrebných výrobkov**

Odberateľ, ktorý splnil oznamovaciu povinnosť podľa § 58, môže odmietnuť doteraz nedodané zmluvené výrobky, ktorých odberom by mu vznikli nadmerné zásoby, ktoré by, pokiaľ vo vykonávacích predpisoch sa neurčuje iná lehota, najmenej po čas jedného roku nemohol upotrebiť pre plnenie plánovaných úloh. Odmietnutie je účinné, len keď došlo dodávateľovi skôr, než začal dodávať výrobky, ktorých sa odmietnutie týka. Odberateľ je však povinný zaplatiť majetkové sankcie ako pri meškaní s odberom výrobkov (§ 139) a nahradiť dodávateľovi škodu, i keď ju nezavinil.

HLAVA 5

Splnenie dodávky a fakturácia

§ 117 **Splnenie dodávky**

Dodávka je splnená odovzdaním zmluvených výrobkov odberateľovi, prípadne ich odovzdaním dopravcovi v mieste plnenia. Pokiaľ právny predpis neustanovuje niečo iné, prevádza sa touto chvíľou správa (vlastníctvo) výrobkov na oprávnenú organizáciu a prechádza nebezpečenstvo ich nahodilej skazy alebo zhoršenia.

§ 118

Fakturovanie

Právo a povinnosť fakturovať vzniká dňom splnenia (čiastočného splnenia) dodávky, s výnimkou prípadu upraveného v § 64 ods. 2, keď právo a povinnosť fakturovať vzniká dňom uskladnenia výrobkov na náklad odberateľa.

HLAVA 6

Odber, prebierka, zodpovednosť za vadné dodávky a reklamácia

Odber výrobkov

§ 119

Dodávateľ je povinný zaslať alebo odovzdať odberateľovi najneskoršie s dodávkou doklady potrebné pre správny odber dodaných výrobkov.

§ 120

Odmietnutie odberu neprávom odoslaných výrobkov

(1) Odberateľ je oprávnený odmietnuť odber výrobkov, ktorých dodávka nebola zmluvená alebo ktoré boli odoslané bez jeho súhlasu pred zročnosťou záväzku.

(2) Ak je to hospodársky účelné a ak nedostal odberateľ na základe zprávy o odmietnutí odberu od dodávateľa iné dispozície, je povinný postarať sa na náklad a nebezpečenstvo dodávateľa o vyloženie výrobkov a buď o ich uskladnenie, alebo ak hrozí nebezpečenstvo skazy výrobkov, o ich speňaženie, prípadne o iné najvhodnejšie zužitkovanie.

(3) Ak odberateľ odmietnuté predčasne dodané výrobky u seba uskladnil, platí dodávka za splnenú prvého dňa dodacej lehoty; ak ide o výrobky, pri ktorých sa neurčila definitívna cena, dňom, keď sa táto cena určila.

§ 121

(1) Pri odbere je odberateľ povinný výrobky prezrieť v mieste ich odobrania za prítomnosti zástupcu odovzdávajúceho (dodávateľa alebo dopravcu) takým spôsobom, aby mohol zistiť nezrovnalosti čo do množstva, zjavnú porušenosť alebo zjavnú neúplnosť dodávky a okolnosti rozhodujúce pre uplatnenie práv z toho vyplývajúcich.

(2) Za tým účelom prizve odberateľ k účasti pri odbere zástupcu odovzdávajúceho a podľa okolností prípadu najmä:

- a) preverí pri vozových zásielkach vonkajšiu neporušenosť vozu a jeho uzáver, pri otvorenom voze zjavnú úplnosť nákladu;
- b) preverí počet kusov výrobkov prepravovaných bez obalov, v ostatných prípadoch počet obalových jednotiek;
- c) preverí hrubú váhu dodávky, prípadne hrubú váhu jednotlivých častí dodávky;
- d) preverí neporušenosť vonkajších obalov balených jednotiek;
- e) porovná značky (signa) dodávky, prípadne jednotlivých častí (obalových jednotiek) s dodacím dokladom a s dopravnými dokladmi;
- f) vykoná všetky úkony určené pre odoberanie výrobkov osobitnými predpismi, najmä predpismi dopravnými.

§ 122

Ak zistí odberateľ pri odbere výrobkov nezrovnalosť čo do množstva, porušenosť, neúplnosť dodávky alebo okolnosti tomu nasvedčujúce, je povinný postupovať podľa príslušných predpisov alebo dojednaní; ak neukladajú odovzdávajúcemu povinnosť spísať zápisnicu alebo ak ich niet, je povinný o zistených rozhodných okolnostiach spísať zápisnicu odberateľ a predložiť ju na podpis prítomnému zástupcovi odovzdávajúceho. V závažných prípadoch alebo ak je to obvyklé, prizve odberateľ k spísaniu zápisnice i dodávateľa, prípadne nestrannú osobu.

§ 123

(1) Pri odbere od dopravcu zodpovedá odberateľ dodávateľovi za splnenie všetkých povinností, ktoré osobitné predpisy (prepravné, prípadne dopravné poriadky) ukladajú príjemcovi zásielky.

(2) V prípadoch, keď dodávateľ zodpovedá za prepravovanú zásielku, je odberateľ povinný uplatniť podľa osobitných predpisov právo zo zodpovednosti dopravcu, inak nemôže v rozsahu tohto práva požadovať od dodávateľa náhradu.

(3) Pri traťových dodávkach má povinnosť odberateľa príjemca zásielky; dodávateľom sa tu rozumie aj odosielateľ.

Prebierka

§ 124

(1) Odberateľ je povinný vykonať prebierku dodaných výrobkov.

(2) Prebierka sa vykonáva spôsobom určeným vo vykonávacích predpisoch alebo zmluve a pokiaľ ide o technické otázky, spôsobom určeným v technickej norme. Ak spôsob prebierky nie je takto určený, vykonáva sa prebierka spôsobom obvyklým.

(3) Náhodná alebo štatistická prebierka sa pripúšťa len v prípadoch, kde sa tak ustanovuje. V týchto prípadoch platí jej výsledok pre celú dodávku, pokiaľ sa v technickej norme, vo vykonávacích predpisoch alebo v zmluve neustanovuje niečo iné.

§ 125

(1) Prebierkou preveruje odberateľ najmä:

- a) či výrobky dodávané v obale zodpovedajú dodávateľovým údajom o ich množstve (počte, objeme, čistej váhe a pod.),
- b) či dodané výrobky zodpovedajú dojednaným podmienkam, či sú kompletné a majú dojednanú akosť; pritom zároveň zisťuje, či výrobky sú značkované a či sa dodržal dojednaný sortiment dodávky.

(2) Prebierka sa vykonáva v sklade odberateľa, ak nie je predpísané alebo dohodnuté niečo iné.

§ 126

Je na odberateľovi, aby zabezpečil vierohodný dôkaz o zistených vadách a možnosť ich preskúmania, napríklad tým, že

- a) prizve dodávateľa alebo nestrannú osobu k vykonaniu prebierky, ak zistí pri odbere porušenosť dodávky alebo okolnosti tomu nasvedčujúce,
- b) v závažných prípadoch, alebo ak je to obvyklé alebo predpísané, preruší pri zistení väd prebierku a prizve k jej dokončeniu dodávateľa alebo nestrannú osobu,

- c) spíše zápisnicu o priebehu a výsledku prebierky za prítomnosti dodávateľa alebo nestrannej osoby,
- d) podľa povahy výrobku odoberie a zabezpečí vzorky,
- e) uloží oddelene až do vybavenia reklamácie preberané výrobky, pri ktorých boli zistené vady, ak nemožno zabezpečiť iný dôkaz o vadách a ak nebráni tomu dôležitý hospodársky záujem.

Zodpovednosť za vadné dodávky

§ 127

Vady akosti

(1) Akosť výrobkov je vadná, ak v čase plnenia dodávky nezodpovedá zmluve.

(2) Odberateľ, ktorému sa dodali výrobky vadnej akosti, má práva uvedené § 43 ods. 1; ak vracia výrobky vadnej akosti, postupuje primerane podľa ustanovenia § 120 ods. 2.

(3) Ak žiada odberateľ odstránenie väd a ak je nebezpečenstvo v meškani, musí mu dodávateľ vyhovieť, i keď právo odberateľa neuznáva; ak sa inak organizácie nedohodnú, znáša náklady až do rozhodnutia o reklamáci predbežne dodávateľ.

(4) Ak neodstráni dodávateľ vady v lehote určenej dohodou alebo arbitrážnym rozhodnutím, je odberateľ oprávnený na náklad dodávateľa vady odstrániť alebo dať odstrániť a požadovať penále dojednané pre tento prípad.

§ 128

Vady značkovania

Ak boli dodané výrobky, ktoré nemajú predpísanú alebo dojednanú značku, alebo majú značku nesprávnu alebo inak vadnú tak, že odberateľ alebo spotrebiteľ mohol byť uvedený do omylu o vlastnostiach výrobkov, platia primerane ustanovenia § 127.

§ 129

Nekompletné výrobky

(1) Nekompletnosť je vada, ktorá záleží v tom, že chýba niektorá samostatne použiteľná čiastka výrobku, ktorá podľa zmluvy alebo technickej normy mala sa dodať súčasne s výrobkom, a tým spôsobuje, že výrobok trebárs inak bezvadný neplní svoj účel.

(2) Za nekompletné výrobky sa považujú aj výrobky dodané bez určeného príslušenstva, ak v technických normách, vo vykonávacích predpisoch alebo v zmluve sa ustanovuje, že s výrobkom sa dodáva ako jeho príslušenstvo dokumentácia, náhradné diely, prípadne iné výrobky.

(3) Rovnako ako pri nekompletných výrobkoch sa postupuje, ak dodávka nezodpovedá ustanoveniu zmluvy, že výrobky majú sa dodávať v súpravách (sadách, sádkach, kompletoch); pokiaľ v takýchto prípadoch v technickej norme alebo vo vykonávacích predpisoch sa neustanovuje, ktoré výrobky tvoria súpravu, musí to byť určené v zmluve.

(4) Ak sa dodal nekompletný výrobok, má odberateľ právo odmietnuť jeho platenie, prípadne ak zistí nekompletnosť po zaplatení, môže žiadať vrátenie zaplatenej sumy.

(5) Dodávateľ nekompletného výrobku je povinný výrobok kompletovať v najkratšej technicky nožnej lehote.

§ 130**Porušenie sortimentu**

Ak sa organizácie výslovne dohodli, že zvlášť určené výrobky sa budú z hľadiska splnenia dodávky sledovať len ako celok, je nesplnenie dodávky dojednaného množstva pri jednotlivých výrobkoch porušením sortimentu a odberateľ má právo na penále podľa § 142.

§ 131**Nezrovnalosti čo do množstva**

Ak dodávka nezodpovedá dodávateľovým údajom čo do množstva (počtu, objemu, čistej váhy a pod.), má odberateľ práva uvedené v § 43 ods. 3.

Reklamačné konanie**§ 132**

(1) Odberateľ je povinný vadné dodávky reklamovať písomne u dodávateľa. V reklamácií musí opísať reklamované vady, vymedziť svoje požiadavky (§§ 127 až 131) a uviesť všetky okolnosti potrebné pre posúdenie oprávnenosti reklamácie.

(2) K reklamácií je odberateľ povinný pripojiť doklady, ktorými zdôvodňuje oprávnenosť reklamácie, a ak povaha výrobkov to pripúšťa, aj výrobok alebo čiastku, na ktorých je zrejma reklamovaná vada.

(3) Vo vykonávacích predpisoch alebo zmluve možno podrobne určiť, čo má reklamácia obsahovať a aké doklady majú sa k nej pripojiť.

§ 133

(1) Odberateľ musí reklamáciu odoslať bez zbytočného odkladu po zistení väd, najneskoršie však

- a) pri zjavných vadách do jedného mesiaca od splnenia dodávky a ak ide o splnenie odovzdaním dopravcovi, do jedného mesiaca od prepravenia výrobku do miesta (stanice, prístavu, letiska) určenia,
- b) pri skrytých vadách do šesť mesiacov od splnenia dodávky.

(2) Reklamačná lehota sa predlžuje

- a) pri prerušení prebiecky, aby mohol sa prizvať dodávateľ, o čas odo dňa odoslania výzvy dodávateľovi do dňa, keď sa dodávateľ ustanoví k prebiecku alebo keď dôjde oznámenie, že sa k prebiecku neustanoví, najviacej však o čas jedného mesiaca,
- b) pri skrytých vadách výrobkov, ktoré odberateľ dodáva v nezmenenom stave ďalšiemu odberateľovi, do konca času, po ktorý trvá zodpovednosť za vadnú dodávku v prospech toho, kto výrobky spracúva alebo spotrebúva, najdlhšie však na dobu jedného a pol roku od splnenia dodávky,
- c) v prípadoch, keď odberateľ požaduje opravu, o čas od dôjdenia reklamácie do odovzdania opraveného výrobku,
- d) v prípadoch, keď dodávateľ nezaslal alebo neodovzdal odberateľovi doklady potrebné na vykonanie správneho odberu dodaných výrobkov (§ 119), o čas, po ktorý sa dodávateľ so zaslaním alebo odovzdaním potrebných dokladov oneskoril.

(3) Vo vykonávacích predpisoch môžu byť pre reklamáciu vád určené iné lehoty, než je uvedené v odseku 1.

§ 134

Ak odberateľ nedodržel reklamačnú lehotu, zaniká jeho právo zo zodpovednosti za vadnú dodávku a to, čo mohol požadovať, nemôže uplatniť ani z iného právneho dôvodu. Dohoda o záruke nie je však tým dotknutá.

§ 135

(1) Dodávateľ je povinný do pätnásť dní odo dňa odoslania reklamácie oznámiť odberateľovi, či reklamáciu uznáva alebo z akých dôvodov ju odmieta uznať.

(2) Ak si dodávateľ v lehote na oznámenie vyžiadal od odberateľa doplnenie reklamácie, prípadne zaslanie podkladov alebo vzoriek, je povinný zaujať k reklamáci konečné stanovisko do pätnásť dní odo dňa, keď vyžiadané doplnenie, podklady alebo vzorky sa odoslali. Ak je to nutné pre vybavenie reklamácie, môžu organizácie v jednotlivom prípade dojednať lehotu dlhšiu.

(3) Ak ide o pravidelné opätovné dodávky tomu istému odberateľovi vykonávané najmenej dvakrát do mesiaca, môže byť vo vykonávacích predpisoch alebo zmluve určené, že miesto postupu podľa odseku 1 dodávateľ svoje stanovisko ku všetkým reklamáciám došlým od toho istého odberateľa v kalendárnom mesiaci oznámi najneskôršie do pätnásteho dňa nasledujúceho mesiaca.

Záruka

§ 136

Ak je dohodnutá záruka, zodpovedá dodávateľ v záručnom prípade podľa podmienok obsiahnutých v dohode o záruke. Tým však nie je vylúčená jeho zodpovednosť podľa § 127.

§ 137

(1) Dohoda o záruke musí obsahovať

- a) dobu trvania záruky, ktorá nesmie byť kratšia než reklamačná lehota pre skryté vady, prípadne tiež dobu predprevádzkovej záruky,
- b) podmienky, za ktorých vzniká povinnosť dodávateľa zo záruky (záručný prípad),
- c) spôsob oznámenia záručného prípadu,
- d) obsah a rozsah dodávateľových povinností v záručnom prípade, včítane najdlhšej lehoty na vykonanie záručnej opravy alebo výmeny,
- e) povinnosti odberateľa v dobe trvania záruky a ustanovenie o zániku záruky pred uplynutím záručnej doby.

(2) Záručná doba sa predlžuje o dobu opravy; ak bol v záručnom prípade vymenený celý výrobok, na ktorý bola poskytnutá záruka, začína sa záručná doba znovu.

HLAVA 7**Majetkové sankcie****§ 138****Penále za meškanie dodávateľa**

(1) Dodávateľ, ktorý je v meškaní s dodávkou výrobkov, je povinný zaplatiť odberateľovi penále vo výške 2 % z ceny nedodaných výrobkov, a ak trvá meškanie dlhšie než jeden mesiac, ešte ďalšie penále vo výške 5 % z ceny výrobkov nedodaných ani v priebehu mesiaca po dodacej lehote. Pri dodávkach a poddodávkach určených pre centralizovanú investičnú výstavbu alebo pre úlohy určené menovite vládou, pokiaľ sú takto v zmluve označené, je penále dvojnásobné.

(2) Ak dodacia lehota sa nedodrжала len preto, že verejný dopravca bez zavinenia dodávateľa neprijal zásielku na prepravu alebo prekročil lehotu určenú pre jej prepravu, nevčíta sa na účely majetkových sankcií čas, po ktorý zdržanie spôsobené dopravcom trvá, najviacej však čas jedného týždňa.

§ 139**Penále za meškanie odberateľa**

(1) Odberateľ, ktorý je v meškaní s odberom výrobkov, je povinný zaplatiť dodávateľovi penále vo výške 5 % z ceny neodobraných výrobkov.

(2) Odberateľ, ktorý v určených lehotách nepredložil dodávateľovi odvolávku alebo neoznámil prepravné dispozície, je povinný zaplatiť penále vo výške 2% z ceny výrobkov, ktorých sa nesplnenie tejto povinnosti týka, a ak trvá meškanie dlhšie než jeden mesiac, ešte ďalšie penále vo výške 3% z ceny výrobkov, pri ktorých táto povinnosť sa nesplnila ani v tejto ďalšej lehote.

Penále za vadné dodávky**§ 140**

(1) Dodávateľ, ktorý dodal výrobky vadnej akosti, je povinný zaplatiť odberateľovi penále vo výške 10 % fakturovanej ceny týchto výrobkov, najviacej však desaťnásobok ceny opravy, ak ide o vadu, ktorá sa odstránila.

(2) Toto penále sa znižuje na 5 %, ak dodávateľ najneskoršie do jedného mesiaca po tom, čo dostal reklamáciu vady akosti, odstráni alebo dodá bezvadné výrobky alebo ak sa odberateľ rozhodne, že si výrobky s príslušnou zľavou ponechá, prípadne za náhradu nákladov opraví alebo dá opraviť.

(3) Dodávateľ neplatí majetkové sankcie, ak ide o prvú záručnú opravu a dodávateľ odstránil vadu (opravou alebo výmenou) v lehote určenej v dohode o záruke.

§ 141

Ustanovenia § 140 platia primerane aj o výrobkoch neznačkovaných, nesprávne značkovaných a o výrobkoch čo do množstva nezodpovedajúcich dodávateľovým údajom. Pri nezrovnalostiach čo do množstva je základom pre výpočet penále cena nedodaných výrobkov.

§ 142

(1) Dodávateľ, ktorý porušil sortiment, je povinný zaplatiť odberateľovi penále, ktoré sa vypočítava z ceny celkového množstva zvlášť určených výrobkov, ktorých dodávka sa sleduje ako celok.

(2) Toto penále je 1 %, ak pri niektorom z jednotlivých výrobkov sa do mesiaca po dodacej lehote splnilo menej než 50 % zmlúveného množstva, alebo 1 promile, ak pri všetkých výrobkoch sa síce splnilo do mesiaca po dodacej lehote aspoň 50 % zmlúveného množstva, avšak pri niektorom, čo i jedinom z nich menej než 90 % zmlúveného množstva.

§ 143

Organizácie sú povinné penále zúčtovať a vymáhať.

§ 144

Vykonávacie predpisy môžu určiť majetkové sankcie odchyľne, než sa uvádza v §§ 138 až 143; môžu tiež určiť, v ktorých prípadoch, prípadne do akej výšky penále účtované a vymáhané byť nemusí.

§ 145

Ustanovenia §§ 138 až 143 sa nevzťahujú na dodávky výrobkov, ktoré sú výsledkom výskumu alebo vývoja a ktoré sú takto v zmluve označené.

ODDIEL II**Hospodárske zmluvy o prácach a výkonoch****HLAVA 1****Spoločné ustanovenia****§ 146**

Podkladom pre uzavieranie zmlúv o prieskumných alebo projektových prácach, o podkladoch, o stavebných prácach, o montážnych prácach, o dodávkach pre investičné celky a pre uzavieranie osobitných zmlúv o prácach a výkonoch sú spravidla kapacitné zmluvy. O týchto kapacitných zmluvách platia obdobne ustanovenia §§ 90 až 92 s tou odchýlkou, že ich možno uzavierať i na čas kratší než na plánovací rok.

§ 147

Ak nie je ustanovené niečo iné, dodávateľ vykonáva práce alebo výkony za odplatu a na svoje nebezpečenstvo.

§ 148

(1) Odberateľ je oprávnený sledovať vykonávanie prác alebo výkonov dodávateľa. Dodávateľ je povinný odberateľovi sledovanie prác alebo výkonov umožniť.

(2) Ak je na vykonanie prác alebo výkonov potrebné spolupôsobenie odberateľa, musí na to byť v zmluve určená primeraná lehota. Ak nedodrží odberateľ túto lehota, môže dodávateľ od zmluvy

odstúpiť, ak odberateľa vopred na to upozornil; to neplatí o prácach alebo výkonoch pre centralizovanú investičnú výstavbu a pre dodávku vývozného investičného celku.

§ 149

Ak dal odberateľ zrejme nesprávne príkazy alebo ak dodal zrejme nevhodné alebo vadné hmoty, stroje alebo zariadenia, je dodávateľ povinný ho na to upozorniť.

§ 150

Ak boli vyfakturované práce alebo výkony zmarené náhodou pred časom plnenia, nestráca dodávateľ právo na odplatu, ani nie je povinný ju vrátiť, ak dokáže, že k náhode nedal zo svojej viny podnet.

§ 151

(1) Výška odplaty musí byť určená v zmluve. Odplata sa platí až po skončení prác alebo výkonov; ak sa však vykonávajú práce alebo výkony po častiach alebo ak sú s nimi spojené osobitné náklady, je dodávateľ oprávnený domáhať sa už v priebehu vykonávania prác od odberateľa primeranej odplaty, ak neustanovujú osobitné predpisy niečo iné.

(2) Ak dodávateľ so súhlasom odberateľa - a ak je to potrebné - i projektanta a prípadne i schvaľujúceho orgánu vykoná opatrenie, ktorými sa hospodárne zníži náklad predpokladaný v podkladoch odovzdaných odberateľom, poskytne odberateľ prirážku k zníženej odplate. Prirážka sa tiež poskytuje, ak dodávateľ na požiadanie odberateľa riadne pripravil práce alebo výkony na odovzdanie ešte pred zmluveným časom plnenia. Ak nie je výška prirážky určená osobitnými predpismi alebo zmluvou, poskytne odberateľ prirážku primeranú.

HLAVA 2

Zmluva o prieskumných alebo projektových prácach

§ 152

Uzavieranie zmluvy

(1) Zmluva o prieskumných alebo projektových prácach sa uzaviera spravidla na podklade kapacitnej zmluvy, ktorá obsahuje najmä údaje o objeme prác podľa jednotlivých rokov a zadávacie podmienky.

(2) Ak ide o práce pri generálnej oprave po živelnej pohrome alebo po havárii, je povinný s odberateľom uzavrieť zmluvu ten dodávateľ, ktorého na žiadosť odberateľa určí nadriadený orgán dodávateľa.

(3) Ak ide o práce členené na stupne, uzaviera sa zmluva spravidla o jednotlivých stupňoch; ak nejde o takéto práce, uzaviera sa spravidla o celom objeme prác.

§ 153

Odobzanie a prevzatie

Dodávateľ odovzdáva a odberateľ preberá dokončené práce alebo časti prác, na samostatnom odovzdaní a prevzatí ktorých sa organizácie dohodli v zmluve. Nedokončené práce alebo časti prác môžu sa odovzdať a prevziať, len ak sa vykonávanie prác zastavilo následkom zmeny alebo zrušenia záväzku.

Zodpovednosť za vady

§ 154

Odberateľ, ktorému boli dodané vadné práce, má práva uvedené v § 43 ods. 1; ak však ide o vady, ktoré možno odstrániť, je oprávnený požadovať len bezodplatné odstránenie väd.

§ 155

(1) Práva zo zodpovednosti za zjavné vady môže odberateľ uplatniť, len pokiaľ ich reklamoval. Reklamáciu musí odoslať do jedného mesiaca odo dňa, keď práce alebo ich časti dostal. V reklamácii opíše reklamované vady, vymedzí svoje požiadavky a uvedie všetky okolnosti potrebné pre posúdenie oprávnenosti reklamácie.

(2) Dodávateľ je povinný do 15 dní odo dňa odoslania reklamácie oznámiť odberateľovi, či jeho požiadavky uznáva alebo z akých dôvodov ich odmieta uznať.

(3) Vo vykonávacích predpisoch alebo v zmluve môžu byť pre jednotlivé druhy prác alebo vzhľadom na účel prác určené iné lehoty, než je uvedené v odsekoch 1 a 2.

§ 156

(1) Práva zo zodpovednosti za skryté vady môže odberateľ uplatniť, len pokiaľ vyhotovil zápisnicu o vadách za účasti dodávateľa. Tieto práva však nemožno uplatniť, ak vady boli zistené až v čase, keď ich odstránenie nemá už význam z hľadiska technického ani ekonomického.

(2) Odberateľ je povinný bez zbytočného odkladu po zistení vady vyzvať dodávateľa na účasť na vyhotovení zápisnice o vadách. Vo výzve musí označiť práce alebo časti prác, na ktorých vady zistil, stručný opis väd a navrhnúť miesto a deň vyhotovenia zápisnice.

(3) Dodávateľ je povinný najneskôr do 5 dní po tom, čo dostal výzvu odberateľa, dohodnúť sa s ním o čase a mieste vyhotovenia zápisnice a v určenom čase sa ustanoviť. Ak neodpovie dodávateľ na výzvu v tejto lehote, platí za dohodnuté čas a miesto uvedené vo výzve odberateľa.

(4) Zápisnica o vadách obsahuje najmä:

- a) čas a miesto vyhotovenia zápisnice,
- b) mená a funkcie osôb, ktoré sa zúčastnili vyhotovenia zápisnice,
- c) označenie prác alebo častí prác, na ktorých boli vady zistené,
- d) dátum zistenia väd a mená osôb, ktoré ich zistili,
- e) opis väd a pokiaľ možno uvedenie ich príčin,
- f) požiadavky odberateľa, prípadne dohodu o opatreniach a lehotách na odstránenie väd,
- g) podpisy osôb, ktoré sa zúčastnili zostavenia zápisnice.

(5) Ak nedôjde k dohode o požiadavkách odberateľa, musí zápisnica o vadách obsahovať stanovisko odberateľa i dodávateľa.

(6) Vo vykonávacích predpisoch alebo v zmluve môžu byť určené iné lehoty a iný postup, než sú uvedené v odsekoch 2 a 3.

§ 157

Ak pri prácach podliehajúcich schváleniu nadriadeného orgánu odberateľa tento orgán vytkol skryté vady prác a určil opatrenia a lehoty na odstránenie vád, doklad obsahujúci stanovisko tohto orgánu k dokumentácii nahradzuje zápisnicu o vadách i dohodu organizácií o odstránení vád.

§ 158

O odovzdaní a prevzatí vykonaných opráv prieskumných alebo projektových prác a o zodpovednosti za vady týchto opráv platia, pokiaľ zmluva neustanovuje niečo iné, primerane ustanovenia §§ 153 až 157 a § 159 ods. 2 a 4.

§ 159**Majetkové sankcie**

(1) Dodávateľ, ktorý je v meškaní s odovzdaním prác alebo častí prác, je povinný zaplatiť odberateľovi penále vo výške 1 % z ceny týchto prác alebo častí prác, a ak trvá meškanie dlhšie než jeden mesiac, ešte ďalšie penále vo výške 2 % z tejto ceny.

(2) Ak neodstráni dodávateľ vady prác alebo častí prác v dojednaných alebo určených lehotách, je povinný zaplatiť odberateľovi, pokiaľ zmluva neustanovuje niečo iné, za každý deň meškania penále 500 Kčs.

(3) Odberateľ, ktorý v zmluvených lehotách neodovzdá dodávateľovi podklady, je povinný zaplatiť dodávateľovi penále vo výške 0,5 % z ceny prác alebo ich častí, a ak trvá meškanie dlhšie ako jeden mesiac, ešte ďalšie penále vo výške 1 % z tejto ceny.

(4) Pri prácach pre centralizovanú investičnú výstavbu je penále dvojnásobné.

HLAVA 3**Zmluva o podkladoch****§ 160****Obsah**

Zmluvou o podkladoch sa dodávateľ strojov, zariadení, kovových konštrukcií, montáží alebo stavebných prác zaväzuje odberateľovi podkladov (dodávateľovi projektových prác), že dodá podklady nevyhnutné pre vykonanie projektových prác. Osobitné predpisy určujú, či sa podklady poskytujú za odplatu, či bezodplatne.

§ 161**Odovzдание a prevzatie podkladov a zodpovednosť za vady**

O odovzdaní a prevzatí podkladov a o zodpovednosti za ich vady platia obdobne ustanovenia §§ 153 až 156.

HLAVA 4

Zmluva o stavebných prácach

Uzavieranie zmluvy

§ 162

(1) Zmluva sa uzaviera spravidla na podklade kapacitnej zmluvy, ktorá obsahuje najmä údaje o fyzických a finančných objemoch prác, o lehotách dokončenia prác alebo častí prác a prípadne o lehotách odovzdania projektovej a rozpočtovej dokumentácie predpísanej pre vykonávanie prác.

(2) Ustanovenie § 152 ods. 2 platí obdobne aj o stavebných prácach.

(3) O všetkých prácach, ktoré má dodávateľ vykonať na jednej stavbe, uzaviera sa spravidla jedna zmluva.

§ 163

Ak niet v osobitných predpisoch, vykonávacích predpisoch alebo v zmluve ustanovené niečo iné, dodáva dodávateľ práce včítane projektovej a rozpočtovej dokumentácie (jej časti) a včítane hmôt.

§ 164

Sledovanie zakrývaných prác

Od povahy prác závisí, v ktorých prípadoch je dodávateľ povinný vyzvať odberateľa na preverenie prác, ktoré v ďalšom pracovnom postupe sa zakryjú alebo sa stanú neprístupnými. Ak tak neurobí, hoci to povaha prác vyžadovala, je povinný na žiadosť odberateľa odkryť práce, ktoré sa zakryli alebo sa stali neprístupnými, na svoj náklad.

Odobzдание a prevzatie

§ 165

(1) Dodávateľ odovzdáva a odberateľ preberá dokončené práce alebo časti prác, na samostatnom odovzdaní a prevzatí ktorých sa organizácie dohodli v zmluve v súlade so schválenou projektovou a rozpočtovou dokumentáciou.

(2) Nedokončené práce alebo časti prác možno odovzdať a prevziať, ak sa organizácie na tom v súlade s bezpečnostnými predpismi v zmluve dohodli a ak je to potrebné na uvedenie prevádzkovo ucelenej časti stavieb do prevádzky (užívania). Pri bytovej a občianskej výstavbe možno nedokončené práce alebo časti prác odovzdať a prevziať, len pokiaľ tak ustanovujú vykonávacie predpisy. Inak sa nedokončené práce alebo časti prác odovzdávajú a preberajú, len ak sa vykonanie prác zastavilo následkom zmeny alebo zrušenia záväzku.

(3) Drobné vady, ktoré nebránia riadnej prevádzke (užívaniu) predpokladanému projektom, nie sú prekážkou odovzdania a prevzatia.

§ 166

Ak vo vykonávacích predpisoch alebo v zmluve sa neustanovuje niečo iné, je dodávateľ povinný písomne oznámiť odberateľovi najneskoršie pätnásť dní vopred, kedy budú práce alebo časti prác pripravené na odovzдание. Odberateľ je povinný na základe tohto oznámenia určiť v dohode s dodávateľom deň začatia preberacieho konania a jeho pracovný program. Preberacie konanie musí

sa začať najneskoršie do pätnásť dní odo dňa, keď boli práce alebo ich časti pripravené na odovzdanie.

§ 167

(1) O prevzatí prác alebo ich častí sa vyhotoví zápisnica, ktorá obsahuje najmä:

- a) označenie predmetu preberacieho konania,
- b) deň začatia a ukončenia preberacieho konania, mená a funkcie osôb, ktoré sa ho zúčastnili,
- c) zistenie, či vykonané práce alebo časti prác zodpovedajú právnym predpisom, schválenej dokumentácii, zmluvným podmienkam, rozhodnutiam sporu alebo úradným opatreniam, prípadne či majú vlastností, aké obyčajne mávajú;
- d) priebeh a výsledky vykonaných skúšok, ako i zhodnotenie akosti vykonaných prác,
- e) prejav odberateľa, že odovzdávané práce alebo časti prác preberá alebo odmieta prevziať s uvedením dôvodov,
- f) súpis zistených väd, dohodu o opatreniach a lehotách na ich odstránenie, prípadne o zľave z odplaty, a ak nedošlo k dohode, stanoviská dodávateľa a odberateľa,
- g) ostatné práva na plnenie, ktoré organizácie proti sebe majú,
- h) podpisy účastníkov konania.

(2) Odberateľ a dodávateľ môžu naďalej uplatňovať navzájom len práva uvedené v zápisnici (odsek 1) a práva z väd a škôd, ktoré nemohli sa do prevzatia zistiť.

Zodpovednosť za vady

§ 168

Odberateľ, ktorému sa dodali vadné práce, má práva uvedené v § 43 ods. 1 s výnimkou práva odstúpiť od zmluvy.

§ 169

(1) Práva zo zodpovednosti za zjavné vady môže odberateľ uplatniť, len ak ich uviedol v zápisnici o prevzatí (§ 167).

(2) Práva zo zodpovednosti za skryté vady môže odberateľ uplatniť, len ak včas vyhotovil zápisnicu o vadách (§ 170) a svoje požiadavky v nej uviedol.

§ 170

(1) Ak zistí odberateľ skryté vady prác, je povinný zostaviť zápisnicu o vadách.

(2) Ak sa vo vykonávacích predpisoch alebo v zmluve neustanovuje niečo iné, je odberateľ povinný písomne vyzvať najmenej tri dni vopred dodávateľa na účasť vo vyhotovení zápisnice o vadách.

(3) Zápisnica o vadách obsahuje najmä:

- a) čas a miesto vyhotovenia zápisnice, mená a funkcie osôb, ktoré sa ho zúčastnili,
- b) označenie prác alebo častí prác, na ktorých sa zistili vady,
- c) dátum zistenia väd a mená osôb, ktoré ich zistili,
- d) opis väd a pokiaľ možno uvedenie ich technických príčin,

- e) dohodu o opatreniach a lehotách na odstránenie väd alebo o zľave z odplaty, a ak nedošlo k dohode, stanoviská dodávateľa a odberateľa,
- f) podpisy osôb, ktoré sa zúčastnili na vyhotovení zápisnice.

§ 171

(1) Ak sa neustanoví zástupca dodávateľa v deň určený vo výzve odberateľa, vyhotoví odberateľ zápisnicu o vadách za účasti odborníka z odboru prác, ktorých sa týkajú vady. Ako odborník nesmie sa pribrať zamestnanec odberateľa. Výdavok na prizvanie a účasť odborníka pri vyhotovení zápisnice o vadách znáša dodávateľ. Odberateľ je povinný zaslať dodávateľovi zápisnicu o vadách bez zbytočného odkladu.

(2) Ak nesúhlasí dodávateľ s opatrením alebo lehotou na odstránenie vady alebo s výškou zľavy z odplaty, musí do 10 dní odo dňa, keď dostal zápisnicu o vadách, oznámiť odberateľovi svoje odchýlné stanovisko s odôvodnením. Ak tak neurobí, platí, že s obsahom zápisnice o vadách súhlasí.

§ 172

(1) Odberateľ musí vyhotoviť zápisnicu o vadách, ktoré zistí pri žiaruvzdorných výmurivkách priemyslových pecí najneskoršie do dvoch mesiacov, pri ostatných žiaruvzdorných výmurivkách, ako aj pri dymovodoch najneskoršie do šesť mesiacov,

pri železničných tuneloch najneskoršie do dvoch rokov,

pri vozovkách hradských, pri letiskových dráhach a spevnených plochách pre lietadlá s ťažkou živícnou alebo s betónovou alebo dláždenou vozovkou a pri ochranných náteroch oceľových mostných konštrukcií najneskoršie do troch rokov,

pri údolných priehradách, pokiaľ ide o také vady, ktoré možno zistiť až po naplnení nádrže na plné vzdutie, do šesť mesiacov od naplnenia nádrže na plné vzdutie, najneskoršie však do dvoch rokov,

pri ostatných prácach najneskoršie do jedného a pol roka odo dňa podpísania zápisnice o prevzatí. Zápisnicu o vadách treba vyhotoviť do pätnásť dní odo dňa zistenia väd.

(2) Právo zo zodpovednosti za vady zaniká, ak sa zápisnica nevyhotovila najneskoršie pätnásteho dňa po uplynutí lehôt určených pre zistenie väd.

(3) Lehoty pre zistenie väd uvedené v odseku 1 sa skracujú o čas, po ktorý bol odberateľ v meškani so začatím preberacieho konania.

(4) Ak ide o vady prác poddodávateľa, ktoré možno zistiť až pri prevzatí prác alebo častí prác niektorým z ďalších odberateľov alebo po tomto prevzatí, musí odberateľ vyhotoviť zápisnicu o vadách prác svojho poddodávateľa do jedného mesiaca odo dňa, keď ďalší odberateľ, až u ktorého vady sa mohli zistiť, vyhotovil zápisnicu o prevzatí, prípadne zápisnicu o vadách, a tieto vady v nich uviedol.

§ 173

Ak neodstráni dodávateľ vady v určených lehotách, je odberateľ oprávnený vady odstrániť alebo dať odstrániť na náklad dodávateľa.

§ 174

O postupe pri odovzdaní a prevzatí vykonaných opráv prác alebo častí prác a o zodpovednosti za vady týchto opráv platia, pokiaľ zmluva neustanovuje niečo iné, primerane ustanovenia §§ 166 až 173 a § 176 ods. 2 a 4.

§ 175

O záruke dodávateľa (§ 44) platia primerane §§ 136 a 137.

Majetkové sankcie

§ 176

(1) Dodávateľ, ktorý je v meškaní s pripravením prác alebo častí prác na odovzdanie, je povinný zaplatiť odberateľovi penále vo výške 0,5 % z ceny týchto prác alebo častí prác a ak trvá meškanie dlhšie než jeden mesiac, ešte ďalšie penále vo výške 0,5 % z tejto ceny.

(2) Ak neodstráni dodávateľ vady prác alebo častí prác v určených lehotách, je povinný zaplatiť odberateľovi, pokiaľ zmluva neustanovuje niečo iné, za každý deň meškania penále 500 Kčs až do dňa, keď vady budú odstránené.

(3) Odberateľ, ktorý neodovzdá dodávateľovi v určených alebo zmluvených lehotách projektovú alebo rozpočtovú dokumentáciu, je povinný zaplatiť dodávateľovi penále vo výške 0,25 % z ceny prác, ktorých sa dokumentácia týka, a ak trvá meškanie dlhšie než jeden mesiac, ešte ďalšie penále vo výške 0,25 % z tejto ceny.

(4) Pri prácach pre centralizovanú investičnú výstavbu je penále dvojnásobné.

HLAVA 5

Zmluva o montážnych prácach

§ 177

(1) Zmluvou o montážnych prácach sa dodávateľ zaväzuje odberateľovi, že umiesti a zostaví stroje alebo zariadenia na dojednanom mieste tak, aby boli schopné prevádzky.

(2) Ak je dodávateľ strojov alebo zariadení schopný ich dodať včítane montáže, nemôže odberateľ strojov alebo zariadení uzavrieť zmluvu o montážnych prácach s iným dodávateľom.

§ 178

Vyskúšanie

(1) Dodávateľ je povinný v priebehu vykonávania montážnych prác na svoj náklad odberateľovi individuálnym vyskúšaním osvedčiť akosť a úplnosť montáže jednotlivých strojov alebo zariadení.

(2) Podrobnosti o individuálnom vyskúšaní a o ďalších iných potrebných vyskúšaniach určujú vykonávacie predpisy alebo zmluva.

§ 179

Ustanovenia § 162 a §§ 164 až 176 platia obdobne i pre zmluvu o montážnych prácach s tým, že odberateľ musí vyhotoviť zápisnicu o vadách, ktoré zistil, najneskoršie do šesť mesiacov od podpísania zápisnice o prevzatí.

HLAVA 6**Zmluvy o dodávkach pre investičné celky****§ 180**

Zmluvy o dodávkach pre investičné celky sú zmluva o dodávke technologického zariadenia a zmluva o stavbe.

Zmluva o dodávke technologického zariadenia**§ 181**

Zmluvou o dodávke technologického zariadenia sa dodávateľ odberateľovi zaväzuje dodať súbor strojov alebo zariadení včítane montáže a včítane projektovej a rozpočtovej dokumentácie (jej časti) v rozsahu uvedenom v osobitných predpisoch.

§ 182**Komplexné vyskúšanie**

(1) Dodávateľ je povinný pri odovzdaní technologického zariadenia odberateľovi osvedčiť bezvadné vykonanie montážnych prác a bezvadnú funkciu zmontovaných súborov strojov alebo zariadení za dojednaných podmienok predpokladaných projektom (komplexné vyskúšanie).

(2) Podrobnosti o komplexnom vyskúšaní určujú vykonávacie predpisy.

§ 183

Ustanovenia § 162 a §§ 164 až 176 platia obdobne i pre zmluvu o dodávke technologického zariadenia s tým, že odberateľ musí vyhotoviť zápisnicu o vadách, ktoré zistil, najneskoršie do šesť mesiacov od podpísania zápisnice o prevzatí.

Zmluva o stavbe**§ 184**

Zmluvou o stavbe sa dodávateľ zaväzuje odberateľovi, že dodá stavebnú i technologickú čiastku stavby a v rozsahu určenom v osobitných alebo vykonávacích predpisoch aj príslušnú projektovú a rozpočtovú dokumentáciu.

§ 185

Ustanovenia § 162, §§ 164 až 176 a §§ 181 až 183 platia obdobne i pre zmluvu o stavbe.

HLAVA 7**Osobitná zmluva o prácach a výkonoch****§ 186**

O prácach a výkonoch, na ktoré sa nevzťahujú ustanovenia hláv 2 až 6, uzavierajú organizácie osobitnú zmluvu o prácach a výkonoch. Vykonávacie predpisy určujú, v ktorých prípadoch nie je potrebná pri týchto zmluvách so zreteľom na rozsah alebo význam prác a výkonov písomná forma.

§ 187

Odberateľ, ktorému boli dodané práce alebo výkony vadnej akosti, má práva uvedené v § 43.

§ 188

(1) Práva zo zodpovednosti za zjavné vady môže odberateľ uplatniť, len ak ich reklamoval u dodávateľa do jedného mesiaca odo dňa splnenia.

(2) Pokiaľ vykonávacie predpisy neurčujú inú lehotu, môže odberateľ uplatniť práva zo zodpovednosti za skryté vady, len ak ich reklamoval bez zbytočného odkladu po zistení väd, najneskoršie však do šesť mesiacov odo dňa splnenia.

(3) Dodávateľ je povinný do pätnásť dní odo dňa odoslania reklamácie oznámiť odberateľovi, či reklamáciu uznáva alebo z akých dôvodov ju odmieta uznať.

§ 189

O záruke dodávateľa (§ 44) platia primerane ustanovenia §§ 136 a 137.

**TRETIA ČASŤ
SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA****Splnomocnenie****§ 190**

(1) Hlavný arbiter Československej republiky vydáva predpisy potrebné na vykonanie tohto zákona. V nich môže upraviť hospodárske zmluvy aj o iných spôsoboch spolupráce socialistických organizácií, ktoré sú potrebné na plnenie štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva, ako aj záväzky z iných právnych skutočností, než upravuje tento zákon.

(2) V prípade potreby môže hlavný arbiter Československej republiky

- a) upraviť sadzby majetkových sankcií určené v tomto zákone,
- b) upraviť hospodárske zmluvy na jednotlivé roky odchylné od ustanovení tohto zákona, prípadne určiť odchylnú úpravu pre jednotlivé odvetvia (odbory) alebo organizácie.

§ 191

(1) Minister zahraničného obchodu vydá v dohode s hlavným arbitrom Československej republiky a po prejednaní so zúčastnenými ministrami predpisy o dodávkach pre vývoz a z dovozu.

(2) Minister ťažkého strojárstva a minister zahraničného obchodu vydajú v dohode s hlavným arbitrom Československej republiky a po prejednaní so zúčastnenými ministrami predpis o dodávke investičných celkov alebo ich častí.

(3) V predpisoch vydaných podľa odsekov 1 a 2 môže byť určená úprava odchylná od ustanovení druhej časti.

§ 192

(1) Dodávateľské ministerstvá v dohode s odberateľskými ministerstvami (ústrednými úradmi a orgánmi) vydajú podľa potreby na vykonanie tohto zákona základné podmienky dodávky pre určité skupiny výrobkov, prác alebo výkonov. Pri výrobkoch, prácach alebo výkonoch dodávaných len

medzi organizáciami podriadenými tomu istému ministerstvu vydáva základné podmienky dodávky toto ministerstvo. Základné podmienky dodávky obsahujú podrobnejšiu úpravu dodávateľských vzťahov, pokiaľ nie je obsiahnutá v tomto zákone; od ustanovení tohto zákona a všeobecných predpisov hlavného arbitra Československej republiky sa môžu odchyľovať, len pokiaľ to zákon alebo tieto predpisy dovoľujú. O dodávkach pre vývoz a z dovozu a o dodávkach vojenskej techniky pre zložky Ministerstva národnej obrany môže obdobne vydať základné podmienky dodávky Ministerstvo zahraničného obchodu, prípadne Ministerstvo národnej obrany; tieto základné podmienky dodávky sa môžu odchyľovať od ustanovení druhej časti.

(2) Hlavný arbiter Československej republiky vydáva smernice pre vypracovanie základných podmienok dodávky a tieto základné podmienky schvaľuje.

§ 193

Ak pripúšťa zákon odchylnú úpravu tak vykonávacími predpismi, ako dohodou organizácií, môžu vykonávacie predpisy vylúčiť určenie odchyľnej úpravy dohodou organizácií.

§ 194

Dodávky poľnohospodárskych výrobkov

O dodávkach poľnohospodárskych výrobkov poľnohospodárskymi závodmi štátneho socialistického sektora platí tento zákon, len pokiaľ osobitné predpisy neustanovujú niečo iné.

§ 195

Pomer k Občianskemu zákonníku

Na záväzkové právne pomery upravené týmto zákonom a vykonávacími predpismi možno použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka, len pokiaľ tento zákon alebo vykonávacie predpisy neobsahujú úpravu vlastnú. Nemožno však použiť ustanovenia §§ 31, 36, 44 až 52, 82 až 99, 212 až 247, 251 až 279, 284 až 292, 294 až 342, 344, 345, 347 až 382, 443, až 461.

Prechodné ustanovenia

§ 196

Ustanoveniami tohto zákona sa spravujú i právne pomery vzniknuté pred 1. januárom 1959; do tohto dňa sa tieto právne pomery spravujú predošlým právom.

§ 197

Práva peňažných ústavov uvedené v § 84 ods. 3 možno uplatniť, pokiaľ tomu nebránia právoplatné rozhodnutia, i keď sa premlčali alebo zanikli uplynutím lehoty určenej pre ich uplatnenie ešte pred začiatkom účinnosti tohto zákona.

Záverčné ustanovenia

§ 198

(1) Zrušujú sa všetky ustanovenia o veciach týmto zákonom upravených.

(2) Najmä sa zrušujú:

1. zákonné opatrenie Predsedníctva Národného zhromaždenia č. 6/1957 Zb. o hospodárskych stavebných zmluvách;

2. vládne nariadenie č. 37/1953 Zb. o spôsobe a lehotách predkladania reklamácií pri dodávkach nekvalitných a nekompletných výrobkov a výrobkov, ktoré nezodpovedajú štátnym štandardom, normám a technickým podmienkam, a o majetkových sporoch pri nevyhovení reklamáciám, v znení vládných nariadení č. 109/1953 Zb. a č. 33/1954 Zb.;
3. vládne nariadenie č. 18/1955 Zb. o kvantitatívnej prebierke výrobkov;
4. vládne nariadenie č. 33/1955 Zb. o hospodárskych zmluvách;
5. druhá časť vládného nariadenia č. 8/1956 Zb. o odovzdaní a prevzatí dokončených stavieb alebo ich častí a o povolení na ich uvedenie do trvalej prevádzky (užívania);
6. vládne nariadenie č. 9/1956 Zb. o dodávke a odbere vývozných investičných celkov;
7. vyhláška č. 246/1951 Ú. 1. I o hospodárskych zmluvách v doprave;
8. vyhláška č. 395/1952 Ú. 1. o podmienkach pre dodávky tovaru pre vývoz v znení vyhlášky č. 66/1956 Ú. 1.;
9. doteraz nezrušené ustanovenia vyhlášky č. 57/1953 Ú. 1. o hospodárskych zmluvách o dodávke a odbere výrobkov;
10. vyhláška č. 203/1954 Ú. 1. o opatreniach proti neplateniu za dodávky výrobkov a za práce a služby;
11. vyhláška č. 178/1957 Ú. 1. o hospodárskych projektových zmluvách;
12. vyhláška č. 182/1957 Ú. 1., ktorou sa vydávajú predpisy na vykonanie zákonného opatrenia Predsedníctva Národného zhromaždenia č. 6/1957 Zb. o hospodárskych stavebných zmluvách;
13. vyhláška č. 183/1957 Ú. 1. o postupe a nákladoch spojených s odstránením škôd, ktoré vznikli náhodnými alebo inými nepredvídanými okolnosťami na stavbách pred ich odovzdaním a prevzatím;
14. druhá časť vyhlášky č. 243/1957 Ú. 1., ktorou sa vydávajú vykonávacie predpisy k vládnemu nariadeniu o odovzdaní a prevzatí dokončených stavieb alebo ich častí a o povolení na ich uvedenie do trvalej prevádzky (užívania);
15. vyhláška č. 256/1957 Ú. 1. o zmluvnom zabezpečovaní stavebných alebo montážnych prác poddodávateľov a priamych dodávateľov;
16. všetky základné podmienky dodávky a odberu, ako i podobné právne predpisy na úseku Ministerstva zahraničného obchodu, ktoré nadobudli účinnosť pred dňom účinnosti tohto zákona.

§ 199

Nedotknuté zostávajú:

1. zákon č. 222/1946 Zb. o pošte,
2. zákon č. 72/1950 Zb. o telekomunikáciách,
3. zákon č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov,
4. zákon č. 55/1956 Zb. o sociálnom zabezpečení,
5. zákon č. 58/1956 Zb. o náhrade škody za pracovné úrazy a o náhrade nákladov liečebnej starostlivosti a dávok nemocenského poistenia a dôchodkového zabezpečenia,
6. predpisy vydané na vykonanie týchto zákonov,
7. predpisy o nákupe a predaji drahých kovov.

§ 200

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1959; vykonajú ho všetci členovia vlády.

§ 1

Účinnosť zákona č. 69/1958 Zb. o hospodárskych vzťahoch medzi socialistickými organizáciami sa rozširuje na záväzkové pomery vznikajúce pri vykonávaní stavebnej investičnej výstavby (vrátane melioračných prác)

a) jednotných roľníckych družstiev,

b) spoločných družstevných podnikov zriadených podľa § 33 a nasl. zákona č. 49/1959 Zb. o jednotných roľníckych družstvách, novozaradené do plánu poľnohospodárskej investičnej výstavby počínajúc rokom 1963, schváleného okresným národným výborom, a to či už ide o dodávateľský spôsob výstavby alebo o výstavbu vykonávanú svojpomocou.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

Dolanský v. r.

Kopecký v. r.

Inž. Jankovcová v. r.

Barák v. r.

Inž. Šimůnek v. r.

Dr. Kyselý v. r.

Plojhar v. r.

Dr. Šlechta v. r.

Bakuľa v. r.

David v. r.

Ďuriš v. r.

Krajčír v. r.

Krosnář v. r.

Machačová v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Poláček v. r.

Tesla v. r.

Uher v. r.

Beran v. r.

Jonáš v. r.

Reitmajer v. r.

Dr. Škoda v. r.

Inž. Černý v. r.

Dvořák v. r.

Dr. Kahuda v. r.

Generálplukovník Lomský v. r.

Dr. Neuman v. r.

Ouzký v. r.

Pospíšil v. r.

Inž. Púčik v. r.

Dr. Vlasák v. r.

